

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνωσμὸν ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέμνητος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγυπτίου γρόσια διατμ. 50. —
Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧων ἐν γένει
τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδὴποτε μηνός.

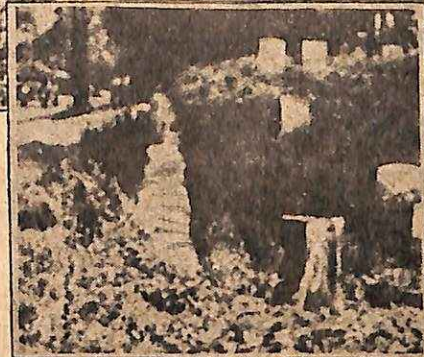
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εἰρηίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 37ος

Ἐν Ἀθήναις, 8 Νοεμβρίου 1930

Ἔτος 52ον. — Ἀριθ. 49

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΝΤΑΙ Ο ΒΙΣΜΑΡΚ ΚΑΙ Ο ΖΟΦΦΡ !

Ἴδου ἡ πιδ ἀπίστευτη καὶ περιέργη εἰκόνα. Ὁ τάφος τοῦ Βίσμαρκ κοντὰ στὸν τάφο τοῦ Ζόφφρ ! Ὁ περίφημος, ὁ «σιδηροῦς» γερμανὸς ἀρχικαγκελάριος, ὁ δημιουργὸς τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ποὺ ἐργάστηκε τόσο γιὰ τὸ μεγαλεῖο τῆς παλαιᾶς Γερμανίας τῶν Κάιζερ· κι' ὁ γάλλος στρατάρχης, ποὺ πολέμησε γιὰ τὴ συντριβὴ τῆς αὐτοκρατορίας αὐτῆς στὸν παγκόσμιον πόλεμον !

Πῶς λοιπόν; Οἱ δυὸ αὐτοὶ μεγάλοι ἄνδρες, ποὺ ἔζησαν σὲ διαφορετικὰς ἐποχὰς καὶ μὲ τόσο ἀντίθετα ἰδιαιτέρεα, ἀναπαύονται στὸ ἴδιον κοιμητήρι καὶ μάλιστα ἐκεῖ πλάι στὸν ἄλλον; Τόσο ἰδιότροπη ἦταν ἡ τύχη, ὥστε νὰ φέρει ἐστὶ κοντὰ τὴν τελευταία κατοικία :

Ἔ, ὅχι ! Οὔτε ὁ καγκελάριος, οὔτε ὁ στρατάρχης ἀναπαύονται στὸ κοιμητήρι αὐτῆς τῆς εἰκόνας. Γιατί αὐτὸ δὲν εἶναι κοιμητήρι γι' ἀνθρώπους ἀλλὰ γιὰ... σκύλους ! Μάλιστα ! Ὑπάρχει καὶ τέτοιο νεκροταφεῖο καὶ βρίσκεται στὸ Χάρτςδαλ, προάστειο τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἐκεῖ θάβουν οἱ πλούσιοι ἀμερικανοὶ τ' ἀγαπημένα σκυλιὰ ποὺ φοροῦν (... λάθος ἔκαμα, ποὺ πεθαίνουν) καὶ βάζουν ἀπάνω καὶ μιά ἀναμνηστικὴ πλάκα μὲ τὸν ὀνόμα τους, καθὼς καὶ χρονολογία γεννήσεως καὶ θανάτου. Τάφοι δηλαδὴ μὲ τὰ ἑλα τους. Μερικοὶ βέβαια χαράζουν

ἀπάνω καὶ κανένα συγκινητικὸ ἔμμετρο ἐπιτύμβιο. Καὶ σίγουρα τὸ παράξενο αὐτὸ κοιμητήρι θάχει καὶ τὸ ἀληθινὰ συγκινητικὸ καὶ μελαγχολικὸ, ὅπως καὶ τὰ κοινὰ κοιμητήρια. Γιατί καὶ τὰ ζῶα αὐτὰ ποὺ ἀναπαύονται ἐκεῖ θὰ εἶναι ἀπὸ τὰ ἔξυπνα καὶ πιστὰ ἐκεῖνα ζῶα, ποὺ ὅσο ἔξυψαν, εἶχαν ἀγαπηθεῖ σὰν ἄνθρωποι. Πόσο συγκινητικὴ λ. χ. εἶναι ἡ ἐπιγραφή αὐτῇ, ποὺ διαβάζεται στὸν ἑνα τάφο :

ΖΟΦΦΡ

Πιστὸς φίλος
καὶ σύντροφος
τῶν

ΤΖΩΝ καὶ Μ. Σ.

Ἡ τύχη, ποὺ τόσο τῆς ἀρέσουν τὰλλόκοτα παιχνίδια καὶ τὰ καταφέρει θαυμάσια καμμιὰ φορά, κατέφερε καὶ τώρα νὰ βάλει τὸν τάφο ἑνὸς σκυλιοῦ ποὺ τὸ φώναζαν «Βίσμαρκ» πλάι-πλάι μὲ τὸν τάφο ἑνὸς ἄλλου, ποὺ τὸ φώναζαν «Ζόφφρ» !

* * *

Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη, καὶ σ' ἄλλες ἀμερικανικὰς καὶ ἀγγλικὰς πόλεις ὑπάρχουν τέτοια νεκροταφεῖα γιὰ ζῶα — σκυλιὰ, ἄλογα, γάτες κτλ. Οὔτε εἶναι ἀπορίας ἄξιο, ἀν συλλογισθῇ κανεὶς πόση ἀμοιβαία ἀγάπη συνδέει συχνὰ τὸν ἄνθρωπο μ' ἑνα ἔξυπνο, πιστό, εὐγενικό, χρήσιμο, ἢ κι' ἀπλῶς ὠραῖο κατοικίδιο.

Φαντασθῆτε λίγο νὰγαπᾷ κανεὶς μιὰ γάτα, νὰ τὴν ἔχη μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ δέκα χρόνια, κι' ἀξαφνὰ νὰ τοῦ φοβᾷ καὶ... νὰ τὴν πετᾷ στὸν τενεκὲ γιὰ νὰ τὴν πάρῃ ὁ σκουπιτιάρῃς ! Ἔ, αὐτὸ ἡ εὐαισθησία τῶν ζωοφίλων, δὲν μπόρεσε νὰ τὸ ἀνεχθῇ. Κι' ἐστὶ ἰδρύθηκαν αὐτὰ τὰ εἰδικὰ νεκροταφεῖα.

Ἐννοεῖται, ὅτι πολλοὶ διαμαρτυρήθηκαν γι' αὐτὴ τὴν υπερβολὴ τῆς ζωοφιλίας. Ἐδῶ, εἶπαν, ἄνθρωποι πεθαίνουν τῆς πείνας καὶ κινδυνεύουν νὰ μείνουν ἀταφοὶ γιατί δὲν ἔχουν τὰ «ἔξοδα», καὶ οἱ πετᾶτε λεπτὰ γιὰ νὰ διατηρηθῇ νεκροταφεῖα σκύλων καὶ γάτων ! Ἀλλὰ ποῦς τοὺς ἀκούει ! Δίγα, βλέπετε, ἐξοδεύουν οἱ πλούσιοι κι' οἱ εὐποροὶ γιὰ τὰγαπημένα τους ζῶα, ὅσο ζοῦν καὶ χάθηκε ὁ κόσμος ἐπειδὴ θὰ ἐξοδέψουν καὶ τι ἀκόμα γιὰ ἑνα τάφο ! Τὸ κάτω-κάτω — ἂς μὴν τὸ ἐξενοῦμε — ὑπάρχουν στὸν κόσμον ζῶα πιδ χρήσιμα καὶ πιδ ἀξιαγάπητα ἀπὸ πολλοὺς ἄνθρώπους...

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΚΑΒΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΦΙΔΙ ΛΑΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Ένα καλοκαιρινό πρωί, αντιμέτωπε
δ κάβουρας και το φίδι, που ήταν και
κουμπάροι, και συμφωνήσανε να πάνε
να κυνηγήσουνε συντροφικά.

Αφού κυνηγήσανε πάνω-κάτω θ-
λη την ημέρα, και είχανε αρκετό κυ-
νήγι, αποφασίσανε να γυρίσουνε.

Καθώς κοντοζύγωναν στη φωλιά του
φιδιού, αυτό είπε: — «Δεν σταματάμε,
κουμπάρε, στη φωλιά μου, που είναι πιο
κοντά από τη δική σου, να κάνουμε
τη μοιρασιά μας, να κάτσης να κοιμη-
θής απόψε μαζί μου, και το πρωί ψεύ-
γεις και πώς με το καλό στο βασίλειο
σου;»

— Δεν σου χαλάω χατήρι, κουμπά-
ρε μου, του απάντησε ο κάβουρας, πάμε.

Όταν σε λίγο έφτασαν στη φωλιά
του φιδιού, μπήκανε μέσα, μοίρασαν
σάν τα καλά αδέρφια το κυνήγι τους σε
δυο ακριβοδίκαια μερίδια, και κάθισαν
να το φάνε.

Το φίδι, σάν πιο μεγαλόσωμο, έφαγε
δλο το μερτικό του, ενώ ο κάβουρας έ-
φαγε ένα μέρος απ' αυτό, και το υπό-
λοιπο το φύλαξε σε μια γωνιά, να το έχει
για την άλλη μέρα.

Σάν αποφάσανε, το φίδι, κοιτάζοντας
λιχουδιάρικα το φυλαγμένο μερτικό του
συντρόφου του, σκέφθηκε πονηρά να
βρή τρόπο να του το φάη και του είπε:

— Κουμπάρε, δεν νομίζεις τώρα πως
είναι ώρα να κοιμηθούμε, για να ξε-
κουραστούμε από τον κόπο του κυνη-
γιού, μια και καλά χορτάσαμε απ' αυτό;

— Να κοιμηθούμε, κουμπάρε μου, κι
αρχίζω πρώτος. Και λέγοντας έτσι ο κά-
βουρας μάζεψε άμεσως τα ποδάκια του
και τις δαγκανάρες του κι έγινε σάν
ένα κουβάρι.

Την ίδια στιγμή, το φίδι αποτραβή-
χτηκε σε μιά άλλη μεριά της φωλιάς,
και άμα νόμισε πως ο σύντροφός του
είχε αποκοιμηθεί, σύρθηκε σιγά-σιγά
στο μέρος που εκείνος είχε φυλάξει το
αφάγωτο μερτικό του κι άρχισε να το
τρώει.

Ο κάβουρας ξύπνησε από το μασού-
λισμα που έκανε το φίδι, και αφού εί-
δε καλά τι έτρωγε, έκανε πως δεν το
ένοιωσε, και του είπε κοροϊδευτικά:

— Σε καλό σου, κουμπάρε μου! Εσύ
βιαζόσουν να κοιμηθούμε γιατί είμα-
στε κουρασμένοι, τι έπαθες και νυχτιά-
τικά κάνεις περίπατο;»

— Κατάλαβα κάποια βαρυστομαχία
από το πολύ φαί που έκανα, και περ-
πατώ να χωνέψω να τι κάνει το πολύ
ταμάχι, που αν δεν το είχα θα φύλαγα
κι' εγώ από το μερτικό μου όπως έκα-
νες και σύ, και θα κοιμόμουν ήσυχα.

Αυτά τα φέμματα αναγκάστηκε να πη
το φίδι που πιάστηκε κλέβοντας.

— Μα τώρα, πρόσεσε, θα πιάσω
να σέρνουμε, για να μη σου κόβω και
τον δικό σου ύπνο, και θα ξεπλωθώ έ-
ξω δίπλα σου, να σου κάνω παρέα.

Και καθώς έλεγε κι' αυτό το νέο ψέμ-
μα, άρχισε να κουλουριάζεται γύρω από
τον κάβουρα, με τον σκοπό να τον σφίξη
ως που να τον λυώσει, κι' έτσι το πονη-
ρό να φάη ανενόχλητα κι' αυτόν και το
μερτικό του.

Ο κάβουρας, που υποψιάστηκε και
τούτη την πονηριά του φιδιού, του είπε:

— Κουμπάρε, γιατί δεν ξεπλώνεσαι
ίσια και ντρίτα, να κοιμηθής αναπαυτι-
κά, παρά κουλουριάζεσαι γύρω μου,
και κάνεις με το κορμί σου κάγκλες-
μάγκλες;

— Μα δεν ξέρεις πως έμεις τα φίδια
κοιμόμαστε κουλουριαστά;

Και άμα είπε αυτά, άρχισε να κου-
λουριάζεται πιο σφικτά γύρω από τον
κουμπάρο του.

Ο κάβουρας τότε είπε μέσα του:
«Στάσου να σου δείξω εγώ τώρα αφού
πας γυρεύοντας μόνος σου», — άνοιξε τις
δαγκανάρες του, και καθώς με το κου-
λουριάσμα που έκανε το φίδι, έφερε το
κεφάλι του μπρος σ' αυτές, το άρπαξε
απ' το λαιμό και το πνιξε.

Εκείνο, αφού σπαρτάρησε λίγο, έ-
τεντώθηκε ολόγισα, ψόφιο πιά, και βλέ-
ποντάς το ο κάβουρας σε τέτοια κατά-
σταση, του είπε:

— Έτσι, τώρα κοιμάσαι ίσια και
καλά, και όχι πρίν που έκανες γύρω
από το κορμί μου κάγκλες-μάγκλες...
Τώρα θα σου κάνω εγώ, κουμπάρε μου
δ, τι ελογιάζεις να μου κάνης εσύ.
Και άρχισε να το τρώει.

Αφού έφαγε αρκετό και παραχόρ-
τασε, δόθηκε τρέχοντας από τη φωλιά,
να πάη να βρή στο χωράφι ζωχό να
φάη, που είναι απαραίτητο για τα κα-
δούρια, άμα φάνε φίδι, για να μη φαρ-
μακωθούνε. Όσα τυχόν απ' αυτά δεν
μπορέσουν να βρουν να φάνε άμεσως ζω-
χό, λείει ο λαός που το έχει παρατηρή-
σει, — αλήθεια, φέμματα, δεν ξέρω — σκά-
ζουν από το φαρμάκι του φιδιού, και το
καδούκι τους τινάζεται κομμάτια.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΡΗΤΑ

97.

Έργασία σάν άοχνης
Δίχως ένθουσιασμό,
Μόνος θά την καταντήσης
Γοήγορα, σέ μαρμαίο.
Και μη λές, σά θάποτύχη,
Πώς σέ κατατρέπει ή Τύχη.

98.

Τό να μην ξαναγυρίσης
Σ' ό,τι θά μετανόησης.
Νά, ή άληθινή μετάνοια
Πού άνεβάσει στά ουράνια!

CHEF

ΠΥΡΓΟΙ ΣΤΗΝ... ΑΜΕΡΙΚΑ ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΗ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

Πάτερ - Αμφιλόχιος. — Τι φωνές
είν' αυτές;...

(Τα παιδιά σκουπίζονται και κού-
βονται ή Γιαννούλα κι' ο Νικολάκης
πάνε κοντά στην κυρά-Καλή).

Πάτερ - Αμφιλόχιος, στο Μπάριπα
Πέτρο που προχωρεί διατακτικά. —
"Ελα, ένοια σου!... Εγώ θα τους μι-
λήσω... Κι' είναι ένα καλό και χρή-
σιμο μάθημα!...

Κυρά-Λέγκω, τρέχει στον πάτερ-
Αμφιλόχιο. — Αχ, Δέσποτα, σόσε με!...
Με σταυρώσανε τα παλιόπαιδα, Δέσποτα!

Κυρά Καλή. — Μπά, Δέσποτα, παι-
διά είναι, γουστόζικα παιχνίδια έκαναν.
(Ψιθυριστά σι' αυτή της κυρά-Λέγκως,
οί άλλοι δεν την άκουνε). Δε σούπα;...
Μήν ξεχνάς το μπάριπα απ' την Άμε-

«Εγώ θα τους μιλήσω...»
(Σελ. 575, στ. α'.)

ρική. Κάνε λεφτά, κάνε πράμμα, κάτι
στο ύστερο θα σου δώση; φούστα; μπο-
ξά; το λιγώτερο. Μα μπορεί και κά-
νένε κομμάτια γής (ενώ αυτή μιλάει ο
πάτερ-Αμφιλόχιος και ο Μπάριπα-
Πέτρος κάθονται στον πάγκο και κου-
βεντιάζουν σιγανά) κάμ' άμπελάκι... Ξέ-
ρεις τί μπορεί να βγή απ' έναν πλούσιο;...
(Δυνατά) έμένα να με συμπαθάτε, πρέ-
πει να φτιάξω και το φαγι. Είναι ώρα.
Πάμε, παιδιά. Φιλήστε το χέρι του Αι-
δεσιμώτατου. Προσκυνώ, Δέσποτα!

(Η κυρά-Καλή και τα εγγόνια της
φιλούν το χέρι του πάτερ-Αμφιλόχιου
και φεύγουν).

Πάτερ - Αμφιλόχιος. — Στο καλό,
κυρά-Καλή, και να μάς θυμάσαι...

ΣΚΗΝΗ Ε'.

**Οι ίδιοι εντός της Κυρά-Καλής,
Νικολάκη και Γιαννούλας.**

Κυρά-Λέγκω. — Μη την άκους αυ-
τήν, Δέσποτα; Γουστόζικα παιχνίδια;...
Τό λείει, γιατί είχαν και τα εγγόνια της
την ούρίτσα τους βαλμένη. Ω, και να

μήν ήταν ο Μπάριπας απ' την Άμε-
ρική. (Ο Μπάριπα Πέτρος ξεροβήχει,
τότε τον προσέχει ή κυρά-Λέγκω. Ψι-
θυριστά στον πάτερ Αμφιλόχιο). Το
λόγου του ποιος είναι;...

Πάτερ Αμφιλόχιος. — Μουσαφίρης
μου...

Κυρά-Λέγκω, κάνει μια γκριμάτσα
σά να λήη, «χαράστον» Δυνατά στον
πάτερ Αμφιλόχιο. — Έτσι που λές, Δέ-
σποτα, αν δεν ήταν ο μπάριπας απ'
την Αμερική, (ο μπάριπα-Πέτρος τρέ-
βει μ' άμνηχανία τα χέρια
του) να ελπίζω μέρα
την ημέρα, ώρα την ώρα,
νάρθη με το παπόρο, μαζί
του να τα πάρη... και...
(σταματάει).

**Πάτερ Αμφι-
λόχιος.** — Και;...

Κυρά-Λέγκω. — Αχ, Δέσποτα, σόσε με!...
Με σταυρώσανε τα παλιόπαιδα, Δέσποτα, λές;...

Πάτερ Αμφιλόχιος. —
Λέω...

Κυρά-Λέγκω, κομπιάζον-
τας. — Λές... Δέσποτα, λές...

Πάτερ Αμφιλόχιος, χάνει
την υπομονή. — Λέω, λέω...
τί να λέω, χριστιανή μου. Μί-
λα και μυθόγαλες την ψυχή!... «Της φεύγει το φτερό από τα χέρια». (Σελ. 580, στ. β'.)

Κυρά-Λέγκω. — Τίποτα,
Δέσποτα! Κάτι τί ήθελα να σε
ρωτήσω, μα ντρέπομαι. Κείνα τ' ά-
ναθε... (σ' ένα αόριστο βλέμμα του
πάτερ Αμφιλόχιου, σταματάει και διορ-
θώνει), κείνα τα ευλογημένα, δε θα τα
δής να τους πής και κανένα λόγο, να
μη με σταυρώνουνε;... Μα να χαρής,
Δέσποτα, μη γελάσης κάτω απ' τα μου-
στάκια σου, σάν τα μαλώνεις, γιατί το
νοιώθουν αυτά και τότε χαμένοι οι κό-
ποι σου.

Πάτερ Αμφιλόχιος, χαμογελών-
τας. — Στους όρισμούς σου, κυρά-Λέγκω!

Κυρά-Λέγκω. — Εσύ ετι όρίζεις, ά-
φέντη μου! Μα τρέξ' τους και μια στα-
λούλα τα δόντια. Έτσι δεν κάνουμε τί-
ποτα. Αλέκο, Πίπο! έλάτε και σάς θέ-
λει ο Δέσποτας!...

Πάτερ Αμφιλόχιος. — Εμπρός, παι-
διά, παρουσιασθήτε, πρέπει να έχειτε το
θάρος των πράξεών σας!...

(Τα παιδιά παρουσιάζονται ένα-ένα
άμλλητα).

Κυρά-Λέγκω, φουλατίζοντας. —
Πές τους, άγιε Δέσποτα, ο θεός απ' την
Αμερική δε φάνηκε ακόμα!...

(Μπαίνει στο σπίτι).

Μπάριπα-Πέτρος. — Χμ! χμ! χμ!

ΣΚΗΝΗ Σ'.

**Πάτερ Αμφιλόχιος, Μπάριπα-
Πέτρος, τα πέντε αδέρφια.**

(Τα παιδιά κοιτάζουν λίγες στιγμές, κά-
πως περιεργα, τον μπάριπα-Πέτρο, μα

δεν τολμούν να ρωτήσουν ποιος είναι).

Πάτερ Αμφιλόχιος, κάθεται στον
πάγκο, δίπλα στο μπάριπα-Πέτρο. Στα
παιδιά, με προσποιητό αόριστο ύφος).

— Λοιπόν, πάλι αταξίες σήμερα; Αλέ-
κο, σ' πόσαι ο μεγαλύτερος, εμπρός,
την άπολογία σου.

Αλέκος. — Σας βεβαιώ, Αιδεσιμώτα-
τε, δεν κάναμε τίποτα. Έτσι στ' άστεια.

Καλλιόπη, τον διακόπτει. — Έκανε
τον ίπποτίδη!...

Αλέκος. — Ναι, τον ίπποτή, για να
γελάσουμε με την κυρά-
Λέγκω, που δεν καταλαβαί-
νει απ' αυτά τα πράματα.

Κούλα. — Αιδεσιμώτατε,
το λέω εγώ στον Αλέκο, —
αν κι' είμαι αρκετά άτακτη
κι' ή αφεντιά μου, μόνο που
το καταλαβαίνω...
μετά τις αταξίες!

— ναι, το λέω, πρέ-
πει να καθόμαστε
σάν άγγελούδια.
Σάν τ' άγγελούδια
πούναι ζωγραφι-
σμένα στο χοντρό
κόκκινο βελίλο που
έχετε στην κάμα-
ρά σας. Γιατί τί
είμαστε έμεις; φτω-
χά, που αν δεν βρι-
σκόμαστε έσεις θα-

μαστε τώρα στους πέντε δρόμους — κα-
λά μάς το λείει ή κυρά-Λέγκω.

Μπάριπα-Πέτρος, σιγά. — Το που-
λάκι μου! (κοιτάζει με τρυφερότητα τα
παιδιά.)

Πίπος. — Ναι, μα σάν θάρθη ο θεός
μας απ' την Αμερική...

Μπάριπα-Πέτρος. —
Χμ! χμ! χμ!...

Κούλα. — Ο θεός μας
απ' την Αμερική, κι' ο
θεός μας απ' την Αμερι-
κή, — ναι, έτσι έλεγε πάντα
κι' ή καίμενη ή μητέρα,
και μ' αυτό τον καιμό χά-
θηκε. Μα τί μπορούμε να
περιμένουμε έμεις; Χρόνια
και ζαμάνια έχει να μάς
γράψη. Τί να περιμένουμε
απ' ένα θεό, που ούτε καν
τον γνωρίζουμε; Στο τελευ-
ταίο του γράμμα είν' αλή-
θεια (με κομμένη φωνή),
σάν έμαθε για τη μητέρα,
έλεγε πως θάρθη το Μάρ-
τη του 30, μα να έφτασε
κι' ο Όκτώβρης κι' ακόμα
να φανή; λοιπόν;...

(Ο μπαριπα-Πέτρος κα-
νει να μιλήση, μα σ' ένα
βλέμμα του πάτερ-Αμφι-
λόχιου, σταματάει.)

Πάτερ Αμφιλόχιος. —

«Ο θεός μας θα ήν ένα μεγάλο σκύλο και μια
χουσή καδένα...» (Σελ. 579, στ. γ'.)

Λοιπόν και σ' ές θα μείνετε πάντα μαζί
μου, αλλά θα γίνε-
τε φρόνιμα παιδιά, να
μη θυμώνετε και την
καίμενη την κυ-
ρά-Λέγκω.

Μήκος. — Με την άδειά σας,
ως δε
μώτατε, μα εγώ δεν τ'ο πιστεύω πω
θάρθη ο θεός μας...

Μπάριπα-Πέτρος, πετάγεται. —
Ούτ' εγώ!... (σκύβει το κεφαλι, σωπαί-
νει, ζητώντας να μη φανή πως αυτός
μίλησε.)

Μήκος, εξακαλονδεί. — Θάρθη, θάρ-
θη, άξαφνα θα ξεπροβάλλη και θα μάς
φέρη πολλά πολλά πράματα.

Πίπος. — Ναι, θάρθη ο θεός μας και
θάναι χοντρός-χοντρός, και θάχη ένα
μεγάλο σκύλο και μια χουσή καδένα στο
γυλέκο, ίδια σάν του κ. Χρυσάφιδη που
έχει τ' όμορφο σπίτι στην προκυμαία.
Φέμματα, Αλέκο;

(Ο μπαριπα-Πέτρος ξεροβήχει κοι-
ταζοντας τις μύτες των παπουτσιών του)

Αλέκος. — Για χρυσή καδένα δεν
ξέρω. Μα ετι είναι πλούσιος, αυτό είναι
βεβαιότατο!...

Μπάριπα-Πέτρος, μ' ένα μορφα-
σμό, πολύ σιγα. — Μμμ... έμένα μου
λές;...

Αλέκος. — Θυμάστε τα γράμματα
που έγραφε της μητέρας, — σπάνια βέβαια
— μα σ' όλα έγραφε για τα πλούτη του...

Πίπος, με σιόμφο. — Τα μυθώδη!...

Πάτερ Αμφιλόχιος, τονίζοντας με
σημασία τη λέξη. — Αλήθεια, καθ' αυτό
μυθώδη!...

(Ακούγεται σφύριγμα βαποριού).

Καλλιόπη. — Άκου το βαπόρι...
φεύγει...

Πάτερ Αμφιλόχιος. — Περαιστικό
ήταν από δω, μόνο μιάν ώρα έμειν' και

«Της φεύγει το φτερό από τα
χέρια». (Σελ. 580, στ. β'.)

«Ο θεός μας θα ήν ένα μεγάλο σκύλο και μια
χουσή καδένα...» (Σελ. 579, στ. γ'.)

τώρα πάει σε καινούργια ακρογιάλια. Ποιός ξέρει, ποιός ξενιτεμένος γύρισε στη χώρα μας, με την ευλογία του Θεού. (Χαμογελώντας κοιτάζει τον Μπαρμπα-Πέτρο).

Αλέκος, γελώντας. — "Ίσως κι' ο θειός Πέτρος, ο χοντρός-χοντρός με τ'μορφο σκυλί και τη χρυσή καδένα!" Έτσι ξαφνικά θά ξεπροβάλλει...

Καλλιόπη, τον διακόπτει. Και θά μ'ας πάρει όλους μας στην "Αμερική, να καθόμαστε σ' ένα χρυσό παλάτι!...

Μπαρμπα-Πέτρος, σηκώνεται δο-θός, έντονα. — "Ω, μακάρι νάχε κι' ένα καλυδάκι δικό του, «γέγ»!...

Αλέκος, ξαφνιασμένος. — Πώς, κύριε; Τόν γνωρίζετε; Τόν ξέρετε;...

Μπαρμπα-Πέτρος, μ' ένα βεβιασμένο γέλιο. — "Αν τόν ξέρω; αν τόν ξέρω;... "Ω, πώς τόν ξέρω... Δέσποτα, όχι, μη μου κάνεις νοήματα (τά παιδιά παρακολουθούν έκπληκτα τα λόγια του) δέν ξέρω με τί τρόπο θά τούς τ'ό λέγατε έσείς... μ'α έχώ... (Κάθεται συγκινημένος σ'έν πάγκο και σταματάει σιενο-χωρημένος).

Τά παιδιά, μ' άπορία. — Κύριε;... τί λέτε;...

Μπαρμπα-Πέτρος, εξακολουθεϊ. — Good!... Έγώ θά τ'ό πω καθαρά και σταράτα: Δέ με γνωρίζετε, παιδιά; κάτι ξαφνικά τ'άκ! δέ χτύπησαν στήν καρδιά σας μόλις μ' άντικρύσατε;... "Αλέκο; έσ'ό ο μεγαλύτερος, δέ με θυμάσαι διόλου, μ'α διόλου;... Κι' όμως ήσουν'ό χρονών όταν ήρθα και σ'ας είδα για στερνή φορά, παιδάκι μου..."

Αλέκος, ξαφνιασμένος, συγκινημέ-νος. — Έσείς;... έσείς ο θειός μου;... ο θειός μας άπ' την "Αμερική;...

Όλα τά παιδιά, πέφτουν άπάνω του και τόν άγκαλιάζουν ξερονιόνας. — "Ο θειός μας, άπ' την "Αμερική;... ο θειός μας, καλέ;..."

Πάτερ Αμφιλόχιος. — Ναί, ο θειός άπ' την "Αμερική, μ'α ένας θειός έντε-λώς διαφορετικός άπ' αυτόν πού φαντα-ζόσαστε. «Ο χοντρός-χοντρός με τ'μορφο σκυλί και τη χρυσή καδένα» έ, Πί-πο;... Ένας θεός πού έχει ανάγκη άπό πολλές-πολλές φροντίδες κι' άπό ά-γάπη άπέραντη, για νά ξεχάσει τη δυστυ-χία τών τελευταίων μηνών...

Καλλιόπη, τρέχει π'ός τ'ό σπίτι, φω-νάζοντας. — Κυρά-Λέγκω, κυρά-Λέγκω! τρέχα νά δ'ής, ο θειός!... ο θειός!...

Μπαρμπα-Πέτρος, έν'ω χαϊδεύει τά παιδιά. — Και τώρα, θ' αγαπάτε λίγο αυτό τόν φτωχό φτωχό μπάρμπα, πού δέν έχει χρυσό παλάτι νά σ'ας βάλει, ούτε σ'ας φέρνει πολλά-πολλά δώρα όπως λέγατε πρίν;...

Κούλα, διαμαρτύρεται. — "Ω θεϊε μου..."

Μπαρμπα-Πέτρος. — Είναι ένας μπάρμπα πού φτωχός, πού δέν έχει

ν'α σ'ας χάριση παρά μ'α καρδιά γεμάτη τρυφερότητα κι' αγάπη. Σ'ας φτάνει ά-τραφε αυτό;...

Αλέκος, με μ'α όραία όρμη. — "Ω, θεϊε μου!... Πλούσιο-φτωχό, έμείς έσ'ας αγαπάμε, τόν αδερφό της μητέρας μας. Και ν'α σ'ας π'ω;... Καλύτερα πού ήρ-θαν έ'τσι τά πράγματα. "Όσο σ'ας νομί-νομίζαμε πλούσιο, στηρίζαμε στα «μι-λιούνια» σας, όπως έλεγε κι' η κυρά-Λέγκω, κι' είμαστε κακά παιδιά, έν'ω τώρα..."

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Οί ίδιοι κυρά-Λέγκω, Καλλιόπη.

Κυρά-Λέγκω, βαστάει ένα φτερό ξεσκονισματος πού κουνάει με βίαιες κι-νήσεις καθ'ώς μιλάει. — Δέ με γελάς, κα-λέ! "Ηρθε στ' αλήθεια;... έ, μπρέ Καλ-λιόπη, ξέρεις; Θά σ'ας πάρει μαζί του νά ήσυχάσουμε;..."

Καλλιόπη. — "Αλήθεια σ'ό λέω, κα-λέ, ήρθε!..."

Κυρά-Λέγκω. — Μ'α πού είναι αυ-τός; πού είναι αυτός ο περίφημος θειός άπ' την "Αμερική με τά μιλιούνια; ("Από μέσα της). "Έχει χάσει νά μ'α χάριση και άμπελάκι!... (δυνατά). Δέσποτα, πού'ναι ο θειός άπ' την "Αμερική;... κρύφτηκε, για με γελάει τ'ό ζωντό-βολο;..."

Πάτερ Αμφιλόχιος, δείχνει τόν μπάρμπα-Πέτρο. — Δέ σ'α γελάει, ν'α τ'ος! Δέν τόν βλέπεις;...

Κυρά Λέγκω, σ'α νά πέφτη άπ' τά σύννεφα. — Αυτός;... αυτός;... (της φεύγει τ'ό φτερό άπ' τά χέρια) ο θειός με τά μιλιούνια, κι' έχει τά χρειζούμενά

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΒΥΣΣΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ ύπό MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια άπό τ'ό προηγούμενο —

Κι' ο γιατρός έτοιμαζόταν νά καλο-αρπάξει τόν ίθαγενή, όταν τόν σταμά-τησε ο μηχανικός.

— Μ'α τί θέλεις νά σ'ό άπαντήσει, φίλε μου; τ'ό είπε ήσυχα-ήσυχα. "Ηθελε νά πάρει άέρα ο άνθρωπος, γιατί έδ'ω μέσα, μ'α την αλήθεια, δέν αερίζαμε καλά. Έλάτε, άς κοιτάξουμε νά δώσουμε τά φίδια άπό πάνω άπό τ'α κεφάλια μας κι' άς άφίσουμε τόν Κούτι στήν ήσυχία του.

— Δίκιο έχει ο Ίδαίν, είπε ο λοχα-γός. "Αλλά π'ω νά τ'α δώσουμε;

— Απλούστατα. Με τόν ηλεκτρισμό.

— Με τόν ηλεκτρισμό;

— Βεβαίως. Βάλτε σ'α κίνηση τ'ό μο-τέρ και σ'ό μεταξύ θά σ'ας έξηγήσω. "Όραϊ! Λοιπόν, ή ιδέα τών κινούνων πού ήταν πιθ'κό νά περάσουμε στήν ύποχθ'νια αυτή έκδρομή μας, μ'α έκαμε νά σκεφθ'ω νά τυλίξω όλο τ'ό περιβ'λημα της κατοικίας μας μ'α ένα σιδερένιο δι-

του σ'α ένα μ'ογαλάκι, Χά, χά, χά, κα-λά τ'όλεγα έγώ. Ποιός τόν ελδε και ποιός τόν ξέρει;... κουρελιάρικο, ψωμοζητί-δικο έφυγε, και... ίδιος γύρισε!... χά χά, χά..."

Πάτερ Αμφιλόχιος, με μομφή. — Κυρά Λέγκω!...

Κυρά-Λέγκω. Με τ'ό συμπάθιο, Δέ-σποτα. Μ'α νά μάθω, μαθές, ζητάω κι' έγώ ή έρημη... Και τά παιδιά; Θά π'ανε τώρα με τόν μ'οαρμπάκο τους;... "Η, μαθές, θά..."

Πάτερ Αμφιλόχιος. — Τί λές, κυρά-Λέγκω, πού νά π'ανε; "Ισα-Ισα και τόν μ'οαρμπά-Πέτρο θά τόν κρατήσουμε έδ'ω μαζί μας.

Κυρά Λέγκω. — Έδ'ω... (άπό μέ-σα της) Ούχ'ό! ή μαύρη, ούχ'ό!... "Έγώ έλεγα νάρθη ο μ'οαρμπας νά πάρει τά παιδιά, νά λείψουν οί πολλοί νομάτοι, και τώρα θά τόν φορτωθ'ουμε κι' αυτόν στή ράχη μας!... Μεγάλο τ'ό όνομά σου, Κύριε!... (Στόν μ'οαρμπά-Πέτρο με προσποιητή έγκαρδιότητα). Καλώς ήρ-θες, κύριε... ή ώρα ή καλή, συμπάθα με για τά λόγια πού μ'ο ξέφυγαν, έ, για γυναίκα, όσο νά π'ής... ("Από μέ-σα της) Έπου φτωχός κι' ή μ'οίτρα του!... Δέν ήταν νάχε μιλιούνια, κι' άς έβγαίνα και φεύτρα... τώρα... πάει τ'α άμπε-λάκι μου!..."

Α. Α. ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ
(Τά σκίτσα της ίδιας)

και τόσο δύσκολο... με τόν ήλεκτρισμό!

Κι' όταν μαζεύτηκαν πάλι σ'ό δωμάτιο, ο μηχανικός είπε ήσυχα-ήσυχα:

— Φίλοι μου, τ'ό έπεισόδιο αυτό μ' ευχαρίστησε εξαιρετικά. Δέν εξετάζω γιατί ο Κούτι έπιασε κι' άνοιξε την κα-τ'πακτή. Μ'ο είναι άδιάφορο. Τ'α φίδια έμ'ως αυτά είναι για μένα μ'α άπόδειξη, ότι τ'ό «καλίμψιστό» μ'ο δέ μ'ο έίπε ποτέ ψέμματα. Είναι μ'α άπόδειξη, ότι βρισκόμαστε σ'ό δρόμο, πού σύνταμα θά μ'ας βγάλει στήν ιερή και μυστηρι-ώδη πόλη, δηλαδή σ'ό σκοπό της έκστρα-τείας μας.

— Είστε σίγουρος; ρωτάει ο Γκάρτνερ.

— Δέκα φορές σίγουρος, βεβαίως! Ηθιμ'ευτικ'α ο Ίδαίν, ζωντανεύοντας σιγά-σιγά. Γιατί τά φοβερά αυτά έρ-πετά, πού μ'ας έκαμαν την εισβολή, δέν είναι άλλα άπό τ'α ιερά φίδια, πού φρουρούν την πρώτη είσοδο της θρη-σκευτικ'ης πόλης, πού είναι κρυμμένη μέσα σ'α έγκατα τ'ό Γκαουριζαν-κάρ (*). Είναι οί κέρβεροι, πού δέν άφίνουν κανένα βέβηλο διαβάτη νά πλησιάσει σ'α άγια αυτά μέρη. Κι' είναι και ιερά, γιατί κανένας βουδδι-στής δέ θά τολμούσε νά σηκώσει χέρι νά τ'α σκοτώσει.

Και καθώς ο Σέλλος κι' ο Γκάρ-τνερ τόν άκούν κατάπληκτοι κι' άμί-λητοι, ο μηχανικός κυρίζει σ'όν Κούτι και τ'ό λέει:

— Έτσι δέν είναι, Κούτι; Δέ λέω την αλήθεια; Δέ θά προτιμούσες χί-λιες φορές νά πεθάνεις άπό τ'ό κέν-τημα αυτών τών φιδιών, παρά νά-πλώσεις νά τ'α σκοτώσεις;

— Όλοι τότε θυμήθηκαν τη σκηνή, πού περιγράψαμε π'ό πάνω: ο Κούτι έβγαλε τ'ό μαχαίρι του, μ'α έν'ω μπο-ρούσε, δέν τόλμησε νά χτυπήσει τ'α έρπετά, πού τ'ό άπειλούσαν τη ζωή. Και ξαφνικά μ'α σκέψη φωτεινή πέ-ρασε άπό τ'ό μυαλό όλων: ώστε ο Κούτι τ'α ήξερε όλα; "Ηξερε ότι εκεί κι' ότι τη φύλαγαν τ'α φίδια εκεί-να, πού ήταν τ'ό ίδιο ιερά; "Ο ίθαγενής λοιπόν αυτός ήταν ένας έχ-θρός, πού έκρυβε καλά μέσα του τ'ό μίσος τ'ό θρησκευτικό, τ'ό θανάσιμο μί-σος τ'ό βουδδιστή π'ός τούς άπιστους, πού έρχόνταν νά βεβηλώσουν σ'α ιερώ-τερο και πολυτιμώτερο ύπηρχε στή θρη-σκεία του;

Νά τί έπρεπε νά είχαν άντιληφθ'ει π'ό νωρίς οί ευρωπαίοι έξερευνητές. Τ'ό-τε ίσως θά είχαν προλάβει όλες τις πε-ριπέτειές τους, την καταστροφή αυτή, πού τόσο άνέλπιστα τούς βρήκε, καθώς

(*) Γκαουριζανκάρ (=άνυπέρβλητος) είναι ή ψηλότερη κορυφή τών ψηλότερων βουνών της γ'ης. Ίψος 8140 μέτρα, δηλαδή δύο φο-ρές τ'ό ύψος τ'ό Δευκό Όρους, της ψηλότε-ρης κορυφής τών Άλπεων.

και τις ταλαιπωρίες πού έμελλαν άκό-μη νά περάσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

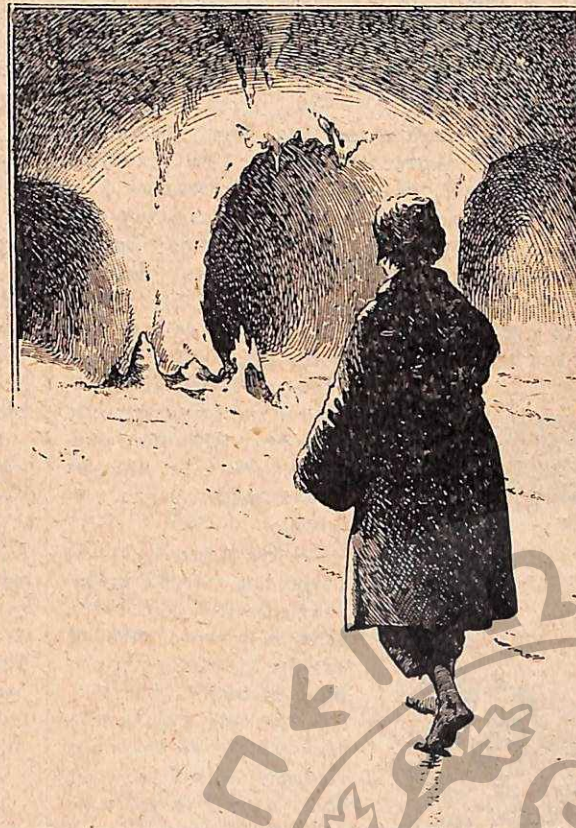
Ένα τολμηρό σχέδιο

— Νά λοιπόν τί πάθαμε! φώναξε ο μηχανικός και πετάχτηκε μονομ'ας άπ' τ'ό κρεβάτι του, ξυπνώντας με τη φωνή του και τούς άλλους.

Μόλις θά είχε ξημερώσει Δηλαδή θά ήταν ή ώρα πού ξημερώνει, γιατί μέσα σ'α σκότη της άβύσσου, ο χρόνος κυ-λούσε δίχως νά χωρίζεται σέ μέρες και νύχτες:

— Τί πάθαμε; ρώτησε ο γιατρός.

— Δέ σκεφθήκαμε νά φρουρήσουμε

«Μπροστά του άνοίγουν τρεις στοές...»
(Σελ. 573, στ. α')

αυτό τ'ό άπιστο σκυλί! Δέν τόν βλέπω πουθενά! Είμαι σίγουρος ότι μ'ας τ'όκα-σε, κι' αυτό δέν είναι καθόλου καθησυ-χαστικό.

— Μ'ας τ'όκασε; έκαμε ο Πάδ'δου. Και για π'ό, παρακαλώ; Μήπως π'ή-δ'ησε κάτω σ'ό μεγάλο αυτό πηγάδι ή π'ήγε νά βρεί τ'α φίδια του; Άποφάσισε λοιπόν, λέτε, νά θέσει τέρμα στή ζωή του;

— Ο μηχανικός δέν είχε καμμία όρεξη νά γελάσει.

— Φίλοι μου, είπε, βρισκόμαστε τώρα σ'α ένα σπουδαίο σταθμό τ'ό ταξιδιού μας. Έχω χρέος νά σ'ας γνωστοποιήσω όσα π'ρέπει νά ξέρετε όλοι σας, καθώς τ'α ξέρω κι' έγώ. Λοιπόν, π'ότα π'ότα θά σ'ας π'ω ότι τ'ό τολμηρό αυτό ταξίδι

μας π'ρέπει νά θεωρείται ότι έπέτυχε...

— "Οτι έπέτυχε;! Έκαμε ο λοχαγός.

— Ναί, φίλοι μου, νά με άκούτε χω-ρίς νά ξαφνίζεστε. Θά ιδείτε ότι είμαστε σ'α θέση νά ξέσουμε πολλά πράγματα. Τ'ό θαυμάσιο αυτό χειρόγραφο είν' ένας σωστός θησαυρός κι' ένας πολύτιμος δ-ηγός. Λοιπόν, ακολουθώντας τ'ό κεί-μενο τ'ό παπύρου αυτού, αν τ'α ταξίδι μας π'ήγαινε άπό την αρχή άνερόχλητο, έπρεπε νά σταματήσω τ'ό αερόπλοϊό μας άκριβώς στή θέση, όπου τ'ό σταμάτησε ή τύχη! Τ'ό πολύ πολύ, λίγα μέτρα πα-ραπάνω ή παρακάτω.

— Δηλαδή, είμαστε...

— Ναί, είμαστε κοντά, πολύ κοντά σ'ό τέρμα τ'ό ταξιδιού, στήν ιερή πόλη τών Λαμαϊστών, σ'α ά-δ'υτα ιερά τ'ό Βούδ'δα, όπου κανέ-νας άπιστος δέν έχει ως τώρα πα-τήσει τ'ό πόδι του. Τ'ό χειρόγραφο αυτό έχει λεπτομερέστατη περι-γραφή, σωστή τοπογραφία, δέ λεί-πει παρά μόνο τ'ό σχεδιάγραμμα. Και δέ λεί ψέμματα, γιατί έχου-με ως τώρα δύο άποδείξεις: Π'ότο τ'α ιερά φίδια, πού τ'α είδατε όλοι σας, και δεύτερο τη δραπετεύση τ'ό Κούτι. "Ο Κούτι λοιπόν φαί-νεται π'ως είναι ένας άπό τούς ιε-ρωμένους τ'ό Βουδδισμού, ένας λαμαϊστής καθώς τούς λένε, γιατί μόνο αυτό μ'ορούν νά ξέρουν αυ-τά τ'α κατατόπια. Μή λησμονείτε ότι χ'τες τη νύχτα σηκώθηκε κρυ-φά-κρυφά και βγήκε έξω. Όλοι κοι-μόσαστε και δέν τόν είδα παρά μό-νο έγώ. Σηκώθηκα μάλιστα και τόν παρακολούθησα. Βγήκε στή γέφυ-ρα, κρεμάστηκε κάτω μ'α ένα σχοινί κι' έλειψε κάμποση ώρα. "Υστερα γύρισε πάλι, ήσυχος π'ως δέν τόν είδε κανένας. Σήμερα, σηκώνεται και τ'ό σκάζει πάλι—κι' αυτή τη φορά μ'ο φαίνεται π'ως δέ θά ξα-ναγυρίσει.

— Μ'α πού πάει επιτέλους; ρώ-τησε ο λοχαγός.

— Πάει σ'α ιερά μέρη, πού κα-θ'ώς σ'ας είπα, δέν είναι μακριά άπό δ'ω. Κι' αυτή ή δραπετεύση του με βάζει σ'α άνησυχίες. Τ'α μέρη αυτά δέν είναι άκα-τοίκτητα. Ένας όλόκληρος πληθυσμός, μ'α φυλή όλόκληρη τ'α κατοικεί. Είναι οί λαμαϊστές, οί φανατικοί παπάδες, πού φρουρούν άγρυπνα τη μητρόπολη της θρησκείας τούς άπό τ'α βέβηλα βλεμμα-τα τών άπίστων. Έγώ είχα την έλπίδα ότι θά τούς π'άναμε με τ'ό καλό, θ'α-ποκτούσαμε την έμπιστοσύνη τους και θά μ'ορούσαμε έτσι νά κάνουμε τις έξε-ρευνήσεις μας μ'α χαρά. Αυτός όμως ο Κούτι μ'ο χαλά όλα τ'α σχέδια. Έν π'ότοις έδειξε ότι δέ θέλει ν' άφίσει κα-νέναν ξένο νά πατήσει τ'ό ποδάρι του εκεί μέσα. Τώρα είναι φανερό ότι έπέ-

σαμε θύματα της προδοσίας του. Δέ μου μένει πιά καμμιά αμφιβολία ότι αυτός είχε ειδοποιήσει τον Τζόν-Πέν νάρθει να καταστρέψει τις εγκαταστάσεις μας. Αυτός είχε προσπαθήσει μόνος του (ό καυμένος ο Βίγκς τον είχε ιδεί) να χαλάσει τις μηχανές μας. Τέλος, αυτός μας έφερε τα φίδια για να μας ξεκάνουν, αδιαφορώντας αν θυσίαζε στην ανάγκη και τη δική του τη ζωή. Τέτοιους είναι πάντα ο θρησκευτικός φανατισμός.

Οι σύντροφοι άκουγαν το μηχανικό, θαυμάζοντας τη διορατικότητά του και γεμάτοι κατάπληξη για τις φοβερές αιώτες αποκαλύψεις. Ο Ράλφ Ίδαίν έξακολούθησε με άταραξία και πεποίθηση:

— Και τώρα που έφυγε, άλλο σκοπό δεν έχει, παρά να πάει να βρεί τους συντρόφους του, να τους ξεσηκώσει και νάρθει μαζί τους για να μας ξεκάνουν. Και πρέπει να το ξέρουμε, φίλοι μου, ότι δεν την έχουμε και πολύ καλά, γιατί κανείς δεν ξέρει πόσοι είναι από δαύτους, ούτε τί διαθέσεις θάχουν απέναντί μας.

— Όστε, λέτε να μας κάνουν πολιορκία; ρώτησε ο Πάδδου.

— Ακριβώς αυτό σκέπτομαι. Έμεις είμαστε κάπως όχυρωμένοι μέσα σ' αυτό το σιδερένιο κλουβί, κι' ίσως θα μπορού-

σαμε να αντισταθούμε σε μία πολιορκία. Αλλά μας συμφέρει άραγε να κρατήσουμε αυτή τη θέση; Φυλακισμένοι εδώ μέσα, δίχως καμμιά επικοινωνία με τον άλλο κόσμο, και τριγύρω μας έχθροι! Αν είναι πολλοί, μήπως δε θα μπορούσαν ακόμη και να σπρώξουν το καράβι μας να τσακιστεί στην άβυσσο ή να μας κόψουν το νερό από την πηγή, που μας ποτίζει και να μας καταδικάσουν έτσι ή να παραδοθούμε ή να πεθάνουμε με το φριχτότερο θάνατο;

Οι άλλοι άκουγαν σιωπηλοί και σκυθρωποί. Οι προβλέψεις ήταν άπαισιόδοξες και κανείς δεν τολμούσε να δώσει γνώμη για μία λύση.

Ο μηχανικός πήρε και πάλι την πρωτοβουλία.

— Λοιπόν, φίλοι μου, ξεακολούθησε, ή κρίσιμη αυτή ώρα, χρειάζεται θάρρος κι' αποφασιστικότητα. Έχω την ευθύνη της εκστρατείας αυτής και βασάνισα αρκετά το μυαλό μου, ως που να αποφασίσω να σάς κάμω την πρόταση που θα σάς κάμω. Λοιπόν, οι δυο δραπετεύσεις του Κούτι με πείθουν ότι δεν είναι αδύνατο, ούτε υπεράνθρωπο, να βγούμε από το κλουβί μας και να βρεθούμε στην είσοδο της Ιερής πόλης.

— Ίσως κινδυνεύσουμε. Αλλά νομίζω ότι κανείς από σάς, όταν ήρθε μαζί μου, δε σκέφθηκε ότι πήγαινε σ' ένα ταξίδι χωρίς κινδύνους.

— Θα πάμε όπου μας οδηγήσεις και θα κινδυνεύσουμε μαζί σου, Ίδαίν, είπε ο γιατρός. Μη σ' νοιάζει γι' αυτό, πές μας μόνο το σχέδιό σου.

— Λοιπόν, εγώ λέω ότι είναι καιρός να αφίσουμε το καράβι μας. Ίσως-ίσως θα τ' αφίσουμε για πάντα, γιατί βέβαια δεν έχουμε ελπίδες να γυρίσουμε απάνω από το δρόμο που ήρθαμε. Το χειρόγραφο όμως λέει καθαρά σ' ένα μέρος ότι «ή στοά του Ταδ (της Άρετης) βγάζει στο ποτάμι το Φωτός. Το ποτάμι του φωτός βγάζει στο φως του ήλιου». Αυτό σημαίνει ότι στα ύποχθονια αυτά βασίλεια περνά κάποιο ποτάμι, κι' αυτό κυλά δολένα, ως που να βγει στην επιφάνεια της γής, ίσως σε κάποιο κάμπο. Αυτός τώρα είναι ο σκοπός μου. Να βρούμε αυτό το ποτάμι, που θα είναι η σωτηρία μας. Και

«Ένας άμετρητος σωρός από φίδια κάθε λογής...» (Σελ. 574, στ. β'.)

ψάχνοντας να το βρούμε, θα εξερευνήσουμε την Ιερή πόλη. Και την τύχη μας σίγουρα θα τη ζηλεύουν όλοι οι επιστήμονες κι' οι εξερευνητές. Άρκει να γυρίσουμε πίσω ζωντανοί...

Χαμογέλασε και ρώτησε αποφασιστικά τους συντρόφους του.

— Σύμφωνοι;

— Σύμφωνοι! Απάντησαν όλοι μαζί.

— Λοιπόν, καιρός δεν περισσεύει για χάσιμο, φίλοι μου. Θα ετοιμαστούμε από τούτη τη στιγμή και θα άρξουμε άμέσως ύστερα ή αποδιδασή μας. Ο Κούτι βέβαια δε θα χάνει τον καιρό του αυτή τη στιγμή. Άς μη τον χάνουμε λοιπόν και μεϊς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Στην Ιερή πόλη

«Όλα έγιναν γοργά και ταχτικά, και σε λίγες ώρες οι ετοιμασίες είχαν τελειώσει. Δε θα περιγράψουμε τις λεπτομέρειες αυτές της τολμηρής αποδιδασής. Άρκει να πούμε ότι όλοι οι εξερευνητές κατέβηκαν ένας-ένας με το σχοινί, όπως κι' ο Κούτι. Με τη διαφορά ότι μόνον ο Σέλλυς, σάν πιό γυμνασμένος, έκαμε δλη εκείνη την παράτολμη γυμναστική. Ύστερα στάθηκαν κάτω και «παραλάμβανε» έναν έναν από τους άλλους.

Τελευταίος έμεινε απάνω ο Ίδαίν (σάν πλοίαρχος, βλέπετε) κι' έστειλε κάτω με τροχαλίες τις αποσκευές, καθώς και δυο έλκυθρα. Το σχέδιο ήταν να φορτωθούν τ' απαραίτητα τρόφιμα κι' άλλα πράγματα σε δυο έλκυθρα, που θα τάσερναν μαζί τους οι εξερευνητές στις όδοι-ορίες τους. Ύστερα κατέβηκε κι' ο Ίδαίν, και οι φίλοι μας έστειλαν τον τελευταίο αποχαιρετιμό στο «καράβι της ά-

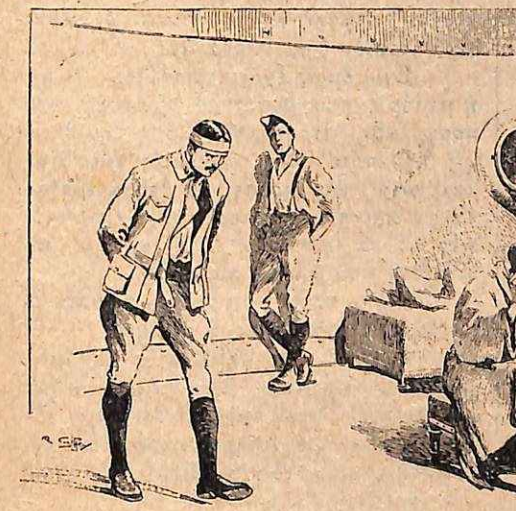
βύσσου», που έμελλε πιά να μείνει εκεί πούς ξέρει πόσα χρόνια, σά στοιχειωμένη άνάμνηση της πιό τολμηρής επιχείρησης που είχε πραγματοποιήσει ή ανθρώπινη περιέργεια και φιλομάθεια.

Και τώρα άρχισε το νέο ταξίδι, πάνω σε έδαφος τόσο άγνωστο και τόσο άδέ-
βαιο!

Και πρώτα-πρώτα, εκείνο που τρόμαζε από την άρχή τον Ίδαίν, ήταν αυτή ή ανακάλυψη. Κανόνισε από την άρχή την πορεία του σύμφωνα με τις οδηγίες του χειρογράφου. Εκεί όμως που νόμιζε ότι θα περνούσαν τους διαφόρους «διαδρόμους» και τις «στοές» που άνέφερε το χειρόγραφο σε λίγα λεπτά, είδε ότι κάθε «διάδρομος» και κάθε «στοά» μπορεί να βαστούσαν χιλιόμετρα πολλά, σε τρόπο ώστε, για να περάσουν ένα και μόνο διάδρομο, από τους άπειρους που άνάφερε το χειρόγραφο χρειάζονταν μέρες δλόκληρες, ίσως και βδομάδες. Νά κάτι που δεν ήταν καθόλου ευχάριστο. Γιατί, ως τότε θα ήταν δυνατό να έχουν τροφές και να σέρνουν πίσω τους τις αποσκευές;

Όπωςδήποτε, αφού πέρασαν τα προύλεια της πόλης, βάδιζαν τώρα μέσα σ' αυτή. Με το χειρόγραφο στο χέρι, ο μηχανικός κανόνιζε την πορεία. Μέρες δλόκληρες βάδιζαν στα σκοτάδια, φωτίζοντας με ηλεκτρικές λάμπες το δρόμο τους. Επιτέλους, στο βάθος μιας στοάς, αντίκρυσαν φως κι' όταν έφτασαν στην άκρη, είδαν ότι βρίσκονταν σ' ένα είδος κρατήρα του βουνού, που μέσα στη βάση του ήταν χτισμένα σπίτια με πολυποίκιλες μορφές. Όλη αυτή ή περιοχή ήταν φωτισμένη από το παράξενο αυτό φως που έρχόταν από τόσο ψηλά.

Στάθηκαν εκεί, στο φως της ήμέρας, να ξεποστάσουν. Τότε σκέφθηκαν ν'

«Κάπου κάπου ή ματιά του πέφτει στον ίθαγενή...» (Σελ. 574, στ. β'.)

αλλάζουν και τα ρούχα τους, να φορέσουν καλοκαιρινά, γιατί εκεί κάτω, στα έγκατα της γής, αλθανόνταν φοβερή ζέστη.

— Είμαι περιεργος, πώς δε συναντήσαμε κανέναν! είπε ο γιατρός.

— Αυτό δε με καθησυχάζει διόλου, είπε ο μηχανικός. Κανείς μας δεν ξέρει πόσα μάτια μας παραμονεύουν εδώ που στεκόμαστε κι' όπου περνούμε. Και τις νύχτες που κοιμόμαστε στα σκοτάδια, ένας Θεός ξέρει κάθε φορά αν μας μέλλεται να ξεμερωθούμε.

Από τη φωτισμένη αυτή περιοχή, ξεκίνησαν πάλι οι εξερευνητές, ακολουθώντας τις οδηγίες του χειρογράφου, και περπάτησαν κάμποσες ήμέρες ακόμη. Αλλά πόση ήταν ή απελπισία τους, όταν ένα πρωί, βρέθηκαν πάλι στην ίδια περιοχή, απ' όπου είχαν ξεκινήσει!

Κοιτάχτηκαν σκυθρωποί κι' άμλλητοι κι' όλοι έκρυσαν μέσα τους τις πιό μαυρες σκέψεις. Έτσι λοιπόν έμελλαν να χαθούν εκεί μέσα, στον άδιέξοδο αυτό λαβύρινθο, χωρίς να κατορθώσουν να ξεφύγουν; Κι' άραγε γι' αυτό τους είχαν άφίσει ως τα τώρα ανενόχλητους, επειδή ήξεραν ότι ήταν καταδικασμένοι να πεθάνουν εκεί μέσα;

Ο μηχανικός διάβασε με προσοχή και ξαναδιάβασε χίλιες φορές το χειρόγραφο. Ύστερα:

— Το χειρόγραφο μιλεί καθαρά. Κι' όμως ο δρόμος δε βγάζει πουθενά. Πολύ φοβόμυ ότι από δω και πέρα το χειρόγραφο μας χάνει πια την άξία του. Όχι δηλ. κάποιος τόχει διαστρέψει εδώ ακριβώς, που θα φανέρωνε τα άδυστα της θρησκείας. Κ' έτσι φαίνεται πως μας είναι πιά άχρηστο. Αλλά, φίλοι μου, άς μη χάσουμε το θάρρος μας. Εκεί είναι μία στοά, ή μόνη που βλέπω σ' αυτή την περιοχή. Άς προχωρήσουμε σ' αυτή κι' ο Θεός βοηθός μας.

Είναι ή μόνη άπόφαση, που μπορούμε να πάρουμε αυτή τη στιγμή. Ο καιρός μας πιέζει, οι τροφές μας σώνονται μέρα τη μέρα, και πρέπει να βρούμε το γρηγορώτερο το ποτάμι του φωτός, αν δε θέλουμε να πεθάνουμε με το χειρότερο τρόπο.

Οι εξερευνητές δε σκέφθηκαν και πολύ. Ακολούθησαν τυφλά τον άρχηγό τους και ξεκίνησαν για όπου τους οδηγούσε. Πάντα είχαν πεποίθηση σ' αυτόν. Και στην κρίση αυτή στιγμή περισσότερο από κάθε άλλη φορά, χρειαζόταν πειθαρχία κι' άφοσίωση.

Μπήκαν λοιπόν σε μία στοά, που ή διεύθυνσή

«Θά μιλήσεις;! φώναξε ο γιατρός...» (Σελ. 574, στ. γ'.)

της δεν ήταν ευθεία, αλλά καμπύλη. Μία καμπύλη άτελείωτη, που όλο έστριβε και δεν τελείωσε ποτέ.

Είχαν περπατήσει κάμποσες ώρες, όταν τους φάνηκε πως άκουσαν, από μακριά, πολύ μακριά, βουή και φωνές.

Κι' ή στριφογυριστή στοά δεν τελείωνε πουθενά!

Ήταν άραγε γραφτό τους να πιαστούν εκεί μέσα, σά σε φυλακή, χωρίς να μπόρουν μήτε ν' άμυνθούν;

(Ακολουθεί)

ΜΕΡΑ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ

Δεν είναι θάλασσα ν' άφρίζει με το γλυκό άχι του παιδιού, στη μύτη έμπρός του καραβιού που μεσολίμνα σαστίζει.

Στον τοίχο άντίκου κλαίει Νοέμβρης γυμνός, και λίγο, απ' τη γωνιά, τρέμει πιερά από χειμωνιά, γέρος, ο ευκάλυπτος που ξευρεϊς.

Το κύμα άνοιχτοπρασινίζει γύρω απ' τις ξέρες, μακρινά κι' άνοιχτά, ο δρόμος που περνά, τη φτώχεια του όλη σεργιανίζει.

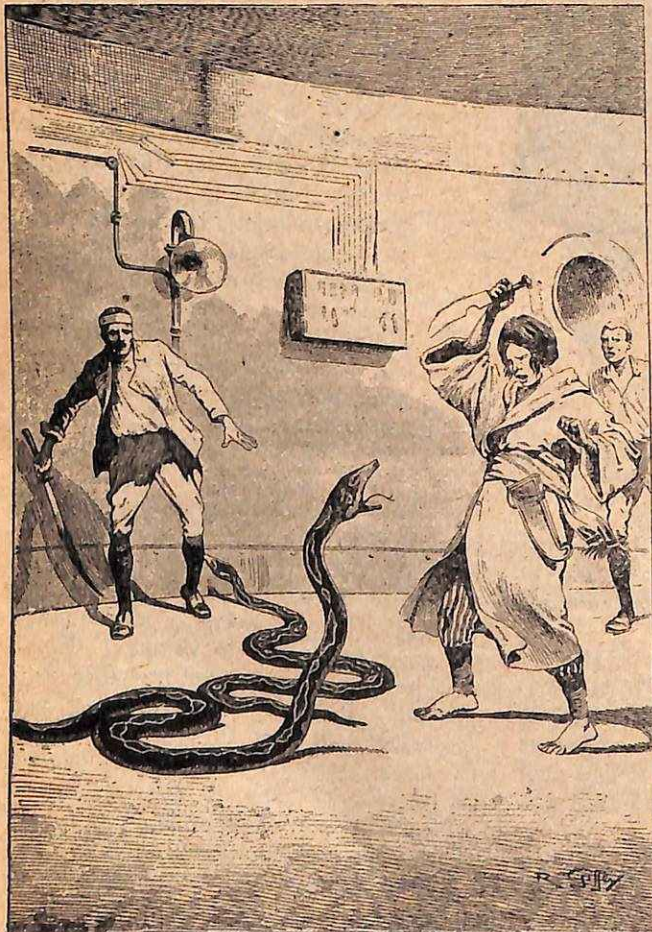
Η μητέρα διαβάζει ακόμα: ήταν τόσο γλοιυή από χτές! δεν είναι μήτε τρεϊς σωστές βδομάδες που άφηκε το στομάχι.

Ανεμόφορτη, κατ' άπάνω τυφλή βροχή σπάει στα γυαλιά: νά πάω ν' άνοίξω, μιά σταλιά, και νά σταθώ; και ν' άνασάνω;

Είναι τόσο νορίς ακόμα! Νά κάμω, μες στη σιγαλιά, μιά φουαρμόνικα παλιά να στενάζει κάτω απ' το στόμα;

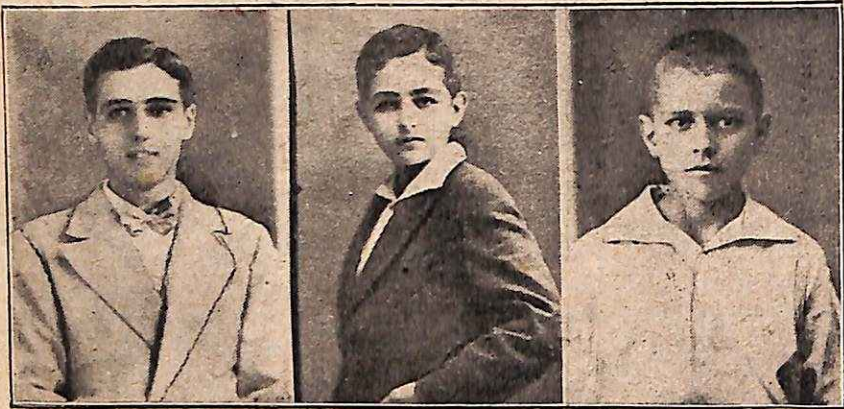
Μες στη δαστή βροχήν, όλοϊσια μονάχα άντίκου έχουν στηθεί άλαφρά κι' έχουν εύφραυνθεί. Τά μαύρα χαμοκυπαρίσια.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΓΑΣ

«Ο ίθαγενής σηκώνει το μαχαίρι του, ωστόσο δεν τολμά να χτυπήσει...» (Σελ. 573, στ. γ'.)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΜΑΝΟΣ Π. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, Πίκμαν, 'Αλεξάνδρεια, Α' Βραβείον 243ου Διαγωνισμού Λύσεων. — 2. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗΣ, 'Αργυρόπουλος, 'Ηράκλειον Κρήτης. Α' Βραβείον Διαγωνισμού Φωτογραφίας. — 3. ΦΙΛΙΠΠΟΣ Χ. ΣΜΥΡΝΙΩΤΗΣ, 'Αθήναι. 'Ισοτίμος Α' Βραβείου 244ου Διαγωνισμού Λύσεων.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΥΝΑΓΧΗ, ΚΟΙΝΩΣ ΣΥΝΑΧΗ

'Αγαπητοί μου,

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ, έλεγε προχτές μια μητέρα στα παιδιά της, προσέχετε αυτή την εποχή: μια άμέλεια στο ντύσιμο, στο σκέπασμα τη νύχτα, ένα έδρωμα στον ήλιο ένα ρεύμα ύστερα, μπορεί να σας στοιχίσει το λιγότερο ένα συνάχι!

Κι' είναι μικρό πράγμα αυτό το λιγότερο; είπε ο πατέρας. 'Εγώ, όταν έχω συνάχι, πού τάχα δεν είναι τίποτα, είμαι τόσο άρρωστος, όσο και μ' οποιαδήποτε άλλη αρρώστεια. 'Ισως μάλιστα το συνάχι είναι ή πιό ένοχλητική.

Κι' ο πατέρας άρχισε να ραδιάζει τά συμπτώματα του συναχίου: Τά φταρνίσματα πού τραντάζουν όλο το σώμα: τó στέγνωμα και τó κάψιμο του λαιμού: τó δυνηρό γαργάλισμα και τó στούμπωμα της μύτης: τήν αναπνοή από τó στόμα πού είναι πιό λαχάνιασμα: τήν άκατάσχετη, τήν ανοικονόμητη καταρροή: τίς ανατριχίλες πού λές και σου ρίχνουν κουβάδες νερό στην πλάτη: τήν καρδιαβρία, τήν άκεφιά: τήν άναισθησία του όσφραντικού πού σου χαλά και τή γεύση κάθε φαγιού και κάθε πιστού: και τέλος τó κοκκίνισμα και τó πρίξιμο της μύτης πού, μαζί με τά χάλια των ματιών, άσχημίζουν τόσο κωμικά τó πρόσωπο και θυμίζουν τó ποίημα του Λασκαράτου «Σε κάποιους μύτους»...

Και τó χειρότερο είναι, πρόσθεσε, πού δεν μπορείς ούτε να καθήσεις στο κρεβάτι. Είσαι τόσο άρρωστος και πρέπει να είσαι καλά. Να βγαίνεις έξω, να κάνης τίς δουλειές σου να διαβάσης,

να κουβεντιάσης, να γελάς... Ποιός κρεβάτινεται για ένα συνάχι; Θά τον γελούν; Πρέπει να τ' περνά στο πόδι. Κα' γι' αυτό προπάντων είναι τόσο όχληρό, κουραστικό, βαρύ...

Καλά λοιπόν τ'λεγαν οι άρχαίοι κυνάγχη, είπε ο μεγάλος γιός. 'Αρρώστεια σκυλίσια!

Όχι, σφοδλογιώτατέ μου! είπε γελώντας ο πατέρας. Αυτά τά ελληνικά μαθαίνετε τώρα στο σχολείο σας; Στο δικό μας μαθαίναμε άλλα. Και θυμούνται πολύ καλά, πού μ'ας είπαν εκεί, ότι ναί μ'έν το συνάχι, έγινε από τήν κυνάγχη—γι' αυτό κάνουν λάθος όσοι τ'γράφουν με γιώτα σάν τó σινάπι και τó σιχαίνουμαι—ή άρχαία όμως λέξη έσήμαινε άλλο πράγμα, σχετικό με τó σκύλο, κι' άλλη αρρώστεια... άσχετη μ' αυτόν.

Δηλαδή;

Μά νά, άνοιξε τó λεξικό να ιδής. Κυνάγχη, από τó κύων—άγχω (πνίγω), έσήμαινε τόν κλοιό, τή χανάκα πού βάζομε στους σκύλους. Ό κλοιός μπορεί βέβαια να είναι όχληρός για τó σκύλο, δεν είναι όμως κι' άρρώστεια. 'Αργότερα, κατά συνεκδοχή ή κατά παρομοίωση, ονομάσθηκε έτσι μια άρρώστεια πού σφίγγει κι' έξογκώνει τó λαιμό σάν τόν κλοιό του σκύλου: ή φλόγωση του λαιμού με πρίξιμο των αδέγων, εκείνο πού λέμε κοινώς λαιμά. 'Ε, τή στιγμή πού ή κυνάγχη άρχισε να σημαίνει και μια άρρώστεια, δεν ήταν δύσκολο να βαφτιστή μ' αυτήν μια άλλη, ή κοινή καταρροή. Η κυνάγχη έγινε συνάγχη (υπάρχει κι' αυτή ή λέξη στο λεξικό) έπειτα συνάχι, και τελείωσε. Τέτοιες συγχύσεις, να πούμε, και παρεξηγήσεις είναι συχνές στην εξέ-

λιξη της γλώσσας «διά μέσου των αιώνων». Τό συμπέρασμα είναι πώς τó συνάχι μπορεί να είναι σκυλίσια άρρώστεια καθώς είπες, δηλαδή βαρεία, όπως λέμε και σκυλίσια δουλεια, — ή λέξη όμως δεν τó έκφράζει.

Δεν τ'ξερα... ψιθύρισε ο «σοφολογιώτατος», κόκκινος σά ντροπιασμένος για τά «ελληνικά» του. Κι' ή έμιλία φάνηκε μια στιγμή πώς τελείωσε, όταν άξαφνα πετάχτηκε κι' ο άλλος γιός:

Ξέρετε λοιπόν, είπε, γιατί τó συνάχι είναι τόσο άσχημο; Γιατ' είναι ή μόνη άρρώστεια πού δεν έχει γιατρικό!

Ναί:... ίσως...

Μά βεβαίωτα! Τό διάβασα μια φορά σ' ένα χρονογράφημα του κ. Νιρβάνας, πού είναι και γιατρός. Κι' έλεγε πώς ή 'Ιατρική δεν έκαμε τίποτα σπουδαίο ως τώρα, άφού δεν κατάφερε να βρη ούτε τó φάρμακο ενός συναχίου.

Ό κ. Νιρβάνας έκανε χιούμορ, είπε ή μητέρα.

Κι' όμως έλεγε μιάν αλήθεια! είπε ζωηρά ο πατέρας. Γιατί μήπως τó γιατρεύει τίποτα τó συνάχι; Μόνο του γιατρεύεται, άφού σέ βασκνίση τρεις-τέσσερις ήμέρες τó λιγότερο. Ζεστά: τίποτα. κρύα: τίποτα: άσπυρίνες: άλλα να μυρίσης: σιγμιαία. Σου λένε: κάθισε στον ήλιο. Κάθεται κι' άμέσως άρχίζουν τά τελειώτα φταρνίσματα... Σου λένε: κάνε τó βράδυ ποδόλουτρο ζεστό. Τό κά'εις κι' ή καταρροή δυναμώνει. Σου λένε: Κοιμήσου με μια μάλλινη σάρπα στο κεφάλι. Κουκουλώνεσαι σά χόντζας και ξυπνάς... πιό συναχωμένος. Γι' αυτό οι 'Αγγλοι λένε πώς «όσο τó γιατρεύεις, τόσο άργεί να σου περάση». Στην άπελπισία σου—άν και ξέρεις πώς δεν θά σου πη τίποτα καλύτερο—ρωτάς και τó γιατρό: «—Γιατρέ μου, έχω συνάχι φοβερό... Τί να κάνω;—Νά κάνης ύπομονή!—Ναί, μα τί να πάρω;—Μαντήλια!—Νά τά μόνα γιατρικά του συναχίου: 'Υπομονή και μαντήλια. Δεν έχει δίκιο λοιπόν ο κ. Νιρβάνας;

Εγώ όμως έχω περισσότερο, είπε ή μητέρα, πού συσταίνω προσοχή και προσύλαξη. Προπάντων αυτή τήν εποχή, πού πότε είναι χειμώνας και πότε καλοκαίρι. Δεν πρέπει να ξεθαρρεύεται κανείς από τίς υποπτες αυτές καλοκαιριές και να έκτίθεται. Γιατί είπαμε, τó λιγότερο πού μπορεί ναρπάξει... Πάλι τó λιγότερο; φώναξε ο πατέρας. Δεν άκουσες τί είπαμε;—'Αφήστε τώρα τάστεια, είπε χαμογελώντας ή μητέρα. Τό λιγότερο είναι ένα συνάχι. 'Αφού όμως τó λιγότερο είναι τόσο όχληρό, μπορεί κανείς να συλλογιστή τί είναι τó περισσότερο... Λοιπόν, προσοχή!

Και χωρίς χιούμορ! είπε γελώντας ο πατέρας. Σας άσπάξομαι ΦΑΙΔΩΝ

Σας άσπάξομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΑ ΦΘΙΝΟΠΩΡΑ

Τί κι' άν σκορπάει ή άνοιξη των λουλουδιών τó μύρο; τί κι' άν οι κάμποι χάρηονται σά πράσινα ντυμένοι; 'Εγώ θα ρωθώ φθινόπωρο πώς είναι κι' όλα γύρω Ολιμμένα άπ' τó ξεψύχισμα της φύσης, πού πεθαίνει.

Δύσαν οι μέρες της χαρής κι' άνέτειλαν θλιμμένες, 'Υστερ' από μιάν άνοιξη, πού οβύστηκε άπ' τó χρόνο. Μέσ' στην καρδιά μου φύτεψε ρίζες φαρμακωμένες Τό δέντρο της άπελπισιάς: και σκόρπισε τόν πόνο.

Τής σκέψης τó φτερούγισμα περνάει από πελάι. Και δυστυχίας θάλασσες σ' νύχτες σκοτεινές. Τ' άγροειμμένα κύματα, ούτ' ένας δεν φωτίζει Φάρος, να δείξη μιά στεριά σέ χώρες μακρινές.

Και μέσ' από τή θύελλα, τ' αυτί μου ξεχωρίζει Κάποια φωνή μελωδική θαλασσινής θεάς. Τήν συνοδεύει ή θάλασσα, τó κύμα, πού μουνγκρίζει, Τό λυσσασμένο σφύριγμα, πού κάνει ο βοριάς.

Μά τó τραγούδι σου, θεά, τάχα θά μ' όδηγήση Σάν φάρος μέσ' στη σκοτεινιά σέ ήσυχο λιμάνι; 'Η πάντα πεισματάρικο τó κύμα δεν θ' αφήση Νά ήμερωθή κάποια αυγή, να φύγω από τήν πλάνη;

Ουράνιο Τόξο

ΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑ

Βαρύς χειμώνας έξω. 'Η μάννα έσπρωξε όσα ξύλα άπόμειναν στη φωτιά, για να ζεστανή τó φτωχό όφρανο της πού κοιμόταν δίπλα. 'Ησυχία και ρυθμική άκούσαν ή πνοούλα του. 'Η μάννα έσκυψε άπάνω, χάρειψε τρυφερά τά δυό χεράκια κι' άφησε ένα στοργικό φιλή στο μέτωπο. Τή σήκωσε ένα χτύπημα στην πόρτα. Κάτι δυσάρεστο προαισθάνθηκε. 'Ανήσυχη πήγε κι' άνοιξε. Και δεν έπese έξω. Στό άνοιγμα φάνηκε ή καταστρογγυλή φάτσα του νοικοκύρη, κοκκινισμένη άπ' τó κρύο. Βιαστικά μπήκε μέσα, έκλεισε τήν πόρτα πίσω του, τράβηξε μιá καρέκλα κι' έκατσε στη φωτιά. Αυτή όχηρή σωριάστηκε πιό έκει.

Κι' απλώθηκε μιá σιωπή. 'Ακουόταν τó έλαφρό τρίξιμο των ξύλων στη φωτιά, ο μονότονος χτύπος του ρολογιού, κι' έξω τó μανιασμένο φύσημα του άνέμου. —'Αχ, κυρά-Φανή, πού να σου τά μολογήσω, έκανε από λίγο ο νεοφερμένος. Κακά μαντάτα. Δυσ-

τυχία πλάκωσε τή φαμελία μου. 'Η γυναίκα μου γέννησε κι' είχε κακή λεχωνιά. Κοίτεται μέρες τώρα στο κρεβάτι, βαριά άρρωστη, άγκομαχώντας. 'Ο μικρός μου γιός, ο Σωτήρης—έκείνο τó τρελλόπαιδο με τά ξανθά μαλλιά, τó ξέρεις;— πνίγεται στόν κοκκίτη. 'Εσοδα... γιατροί... φάρμακα... Βουτήχτηκα όλόκληρος σά χρέη...

Αναστέναζε. 'Η κυρά-Φανή, μαντεύοντας πού θά κατέληγε ο νοικοκύρης τή, έλυωνε από τήν άγωνία.

Βλέπεις, εγώ, συνέχισε σέ λίγο, όσο βρισκόμουν καλά, δεν σέ στενοχώρησα ποτέ για τά νοίκια. Μά τώρα κυρά-Φανή, τó νοιώθεις και μόνη σου, είναι άνάγκη. Θάθελα δηλαδή να μού δώσης τά δυό νοίκια, πού μού χρωστάς.

Αυτή μόλις κατόρθωσε να ψελλίση.

Μά... μά δεν έχω τώρα. Αυτό ήταν! Με μιās ή καταστρογγυλή και φουσκωμένη φάτσα του νοικοκύρη άγρίεψε. Στά κατακόκκινα μάτια πέρασε ένας τρομερός θυμός. Μούγγρισε άναρθρα, βροντώντας τή γροθιά του στο τραπέζι, κι' έλεγε δυνατά:

Μά τά σπύτια των νοικοκυραίων πληρώνονται. Αυτοί πού δεν έχουνε λεφτά ζούν έξω, με σκεπή τ' άστέρια.

Κοντοστάθηκε λίγο σκεπτικός. Και κατέληξε:

Αν ως αύριο τ' άπόγεμα δεν έχεις έξοικονομήσει τά λεφτά, θά σέ παρακαλέσω ν' άδειάσης τó σπίτι μου...

Αρπάξε βίαια τó παλτό του, άνοιξε τήν πόρτα και χάρηκε σ' άδιαπέραστο σκοτάδι της νύχτας. 'Η κυρά Φανή έμεινε ζαρωμένη δίπλα στη φωτιά. Γόγγυα πέρασαν άπ' τó μυαλό της, σάν φαντάσματα, οι μορφές του μπακάλη, του φούρνιστη, του γαλατά. Τί θάκανε αύριο πού θά πλάκωναν, όλοι και μαζί με τó νοικοκύρη, θά τίς ζητούσαν τά χρεαστούμενα; Από πού περίμενε αυτή ή παραριγμένη τίποτε; 'Αχ! άπ' όπου κι' άν έστρεψε τά μάτια της να βρη κάποια άχτίδα πού να της δίνη έλπίδα για τó μέλλον, έβλεπε τó ίδιο σκοτάδι να τήν κυκλώνη όριστικά. Τίποτε... τίποτε δεν της έμεινε... ήταν χαμένη όλότελα.

Τί γρήγορα πού περνεί κανένας άποφάσεις στην άπελπισία του! Κι' ή δύστυχη σκέφθηκε να φύγη... να φύγη μακριά άπ' τήν κακία και τήν άληθεία των άνθρώπων. Ήταν ξενοδουλεύοντας θάβρισκε ένα κομμάτι ψωμί, λίγο δροσερό νερό και μιá σκιά για ν' αναπαυτή. Τή νύχτα για σκέπη θάχε όλόκληρο τó θόλο του ουρανού...

Μά τó παιδί της; Θά μπορούσε ν' άνθέρη, έτσι καχεκτικό καθώς ήταν άπ' τήν κακή τροφή, σέ μιá τέτοια πολυβασανισμένη

ζωή; Κάπου θάπρεπε να τ' άφψη... 'Ερράγισε ή καρδιά της σάν τó πρωτοσκέφθηκε... 'Αχ! θά τ'όθελε πάντα μαζί της, πάντα δίπλα της... Τό άγαπούσε, τó λάτρευε τόσο πολύ! 'Ηταν κάτι πιότερο από τήν ίδια τή ζωή της. Μά δεν είχε δικαίωμα να τó σέρνι στη δυστυχία της. 'Αν φεύγοντας τó άφηνε, κάποιος πλούσιος θά τó έπαιρνε ή θά τ'όβαζαν στο όρφανοτροφείο. 'Ο πόνος της ιδέας αυτής της παραμύθωσης τó πρόσώπο. Για τó καλό όμως του παιδιού της έπρεπε να πνίξη μέσα της κάθε έγωιστική σκέψη...

Μάζεψε τρέμοντας τó ρούχα της: δυό-τρία έλαεινα κουρέλια, τριμμένα και ξεθωριασμένα άπ' τόν καιρό. Κι' ύστερα έσκυψε να φιλήη για τελευταία φορά τó παιδί της... 'Ετρεχαν άφθονα τά δάκρυα άπ' τά πονεμένα μάτια. Σάν τρελλή τó φιλούσε παντού: σά μάγουλα, στό μέτωπο, σά χέρια... 'Όταν σήκωσε τó κεφάλι, θάλεγε κανένας πώς γέρασε δέκα όλόκληρα χρόνια πιότερο. Τά τρεμουλιασμένα βήματά της τήν έσπρωξαν στην πόρτα. Τήν άνοιξε. Μά ως στάθηκε εκεί, της ήθελε κάποια σκωτοδίνη. 'Ακούμπησε στο πρεβάζι τó κορμί της σφίγγοντας με τά δυό χέρια τó κεφάλι της. 'Απ' τήν άνοιγμένη πόρτα, ο τσουχτερός άνέρας όρμησε βώντας στο δωμάτιο. 'Η φλόγα της λάμπας τρεμούλιασε άργά... ώσπου έσβυσε. Κι' ή φωτιά ψυχοραγούσε στο τζάκι ρίχνοντας άμφίβολες άναλαμπές...

Ξάφνου άκούστηκε έντρομη ή φωνή του παιδιού της πού έπληνησ άπότομα άπ' τόν ψυχρό άνέμο και δεν τήν βρήκε δίπλα — Μαμά... μαμά... πού είσαι, μαμά;...

Διαμιάς οι άποφάσεις πού πήρε στην άπελπισία της γκαρεμίστηκα. Άκουσε μιá βαθειά κι' έπιτακτική φωνή να τήν καλή στόν ίδιο δρόμο του πραγματικού καθήκοντος. Δεν πίστευε ότι αυτή ή ίδια πού λίγης ώρας είχε κάνει έκείνες τίς σκέψεις, πού τώ-ώρα τήν φαινόταν έγκληματικές. Και στην τρυφερή έπικήληση του παιδιού της άπάντησε με φωνή γεμάτη λαχτάρα:

— Παιδί μου!... 'Αγαπημένο μου παιδί!...

Ντίνος Αγγερίτης

ΑΠ' ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΟΥ

Απόψε όλα μυρίζουν φθινόπωρο. Τά δέντρα αναδεύουν τά φύλλα τους άπελπισμένα σά να νοιώθουν τó τέλος τους. 'Ο ουράνιος σκοτεινιάσε πολύ νωρίς, παντού χυμένη μελαγχολία. Φθινόπωρο! Είναι ή θραυτότερη εποχή. Θυμάμαι, σάν πηγαίνα στην τετάρτη δημοτικού, μ'ας είχεν πει να γράφουμε σέ μιá έκθεση ποιά εποχή του χρόνου μ'ας άρέσει.

Οι περισσότερες άπαντήσεις ήταν για τήν άνοιξη.

Κάτι μού λέτε μέσα μου, γλυκές ήρεμες ώρες Τού δειλινού, και όμορφες, άλαργινές ευπνάνες Οι θύμησες, πού γύρω μου, νεράδες πεπλοφόρες, Με δνεια χειροπιαστές άνάλαφρα περνάνε.

Και γύρω μου και μέσα μου, ο, δειλινό, σέ νοιώθω, Μοι γαληνεύεις τήν ψυχή και τó κορμί λαφρώνεις Στην άπαλή σου άγκαλιά, Έχω θερώ τόν πόθο, Νά ζούσα πάντα μοναχός... τó είναι μου σκαβόνει! Περιπλοκάς

Όλοι παραξενεύτηκαν και γύρισαν να κοιτάξουν τή μικρή μαθητρούλα πού έγραψε κάτι για τó φθινόπωρο πού όλες τó είχαν ξεχάσει.

Κι' ή 'Κυρία' με ρώτησε ξεχωριστά, γιατί μ' άρέσει αυτή ή εποχή.

Τό πρώτο φθινόπωρο, πού έντυπώθηκε πούλ ζωηρά στο μυαλό μου, ήταν εκείνο πού έζησα κάτω στο χωριό.

Τί περιπάτους δεν είχα κάνει με τή μικρή μου θεά.

Ήμουν ένα φλύαρο κοριτσάκι, κι' όμως καθόμουν με μεγάλη ευχαρίστηση κοντά της, δίχως να μιλά. Πόσο μ' άρεσαν τά μικρά φθινοπωρινά δειλινά...

Ποτέ δεν θά ξεχάσω τó μικρό δρομάκι πού περνούσαμε άνάμεσα άπ' τίς ψηλές λευκές και τίς καστανιές, φτάνοντας στο χωριάτικό μας σπίτι.

Πόσο τίς άγαπούσα έκείνες τίς λευκές πού άπλωναν τά κλαδιά τους τά γεμάτα από τρεμάμενα φύλλα. 'Ω! εύθυμισμένα δειλινά, ποτέ δεν θά σ'α ξεχάσω. Ποτέ δεν θά κοιτάξω έτσι σάν τότε άθωα παιδιούλα τά μαβιά και τά χρυσαφένια σύννεφα, πού γεμίζαν τó φθινοπωριάτικο ουράνο.

Θάθελα κάποτε να πήγαίνα κεί κάτω, όμως ξέρω πώς όλα θά τά βρω άλλαγμένα.

Μακρινή πατρίδα, μείνε στη θύμησή μου πάντα όραία σάν τότε. Μείνε για πάντα χαραγμένη στην ψυχή μου με μιá γλυκεια άνάμνηση, άς νομίζω ότι κάποτε, άν έρθω, θά μού χαρίσης σάν τότε χαρά και εύτυχία.

Φωχή πατρίδα, μείνε στην ψυχή μου όπως σέ άφησα, γιατί άν κάποτε έρθω, τότε θά κλάψω τó χαμό σου για δεύτερη φορά.

Μαντεύω πώς όλα κεί κάτω έχουν άλλαξει...

Δώρα 'Ανθή

ΔΕΙΛΙΝΟ

Γαλήνη άποζητά ή ψυχή τó μαγεμένο δειλί. Πού φτάνει τώρα, τίς πολλές πίκρες της θά σκορπίση. Καί της χυρής χαμόγελα θ' άνδίσουνε σά χείλη, Πού μαρμαρίνα, άγέλαστα, ο πόνος τάχη άφήσει.

Κάτι μού λέτε μέσα μου, γλυκές ήρεμες ώρες Τού δειλινού, και όμορφες, άλαργινές ευπνάνες Οι θύμησες, πού γύρω μου, νεράδες πεπλοφόρες, Με δνεια χειροπιαστές άνάλαφρα περνάνε.

Και γύρω μου και μέσα μου, ο, δειλινό, σέ νοιώθω, Μοι γαληνεύεις τήν ψυχή και τó κορμί λαφρώνεις Στην άπαλή σου άγκαλιά, Έχω θερώ τόν πόθο, Νά ζούσα πάντα μοναχός... τó είναι μου σκαβόνει! Περιπλοκάς

ΕΝΩ ΣΚΟΤΕΙΝΙΑΖΕΙ

Θαμπά τὰ χουσαφία τῆς Δύσης ξεθωριάζουν καὶ σβύνουν, καὶ τὸ πρόαιον τῶν πενθῶν γίνεται πῶς βαθύ, καὶ τὰ ἐρεμιά πῶς αἰσθητό. Τὰ παιδάκια, ἀφοῦ ἔχασαν τὸ χρυσὸ σύντροφό τους, τὸν ἥλιο, μαζεύτηκαν τριγύρω στοὺς μεγάλους ζιτώντας νὰ φύγουν. Δὲ νοιώθουν αὐτὴ τὴν ὥρα, αὐτὴ τὴν θεία ὥρα τὰ μικρά... Θέλουν παιγνίδι, καὶ τὸ παιγνίδι θέλει ἥλιο, φῶς!

Μὰ οἱ μεγάλοι, ὅλοι, σωμαίνον λίγες στιγμὲς αὐτὴ τὴν ὥρα κοιτώντας μὲ μάτια ρεμβατικά κάπου, κ' ἡ ψυχὴ τοῦ καθενὸς βλέπει μακριὰ πολὺ μακριὰ... Κι' εἶναι οἱ στιγμὲς αὐτὲς πολὺ γλυκερές...

Τὴ σιωπὴ τῆς ἐξοχῆς διακόπτει τὸ φτερούγισμα τῶν πουλιῶν κ' οἱ χαροπὲς φωνήες τους.

Μὰ τὰ ζωηρὰ παιδάκια βαριοῦνται σ' αὐτὴ τὴν ἡρεμία καὶ τὰ θάωτα τους ματάκια νυστάζουν. Εἶναι τόσο ξεκούραστες καὶ γαλήνιες οἱ ψυχούλες τους, πὺν μελαγχολοῦν αὐτὴ τὴν ὥρα.

Ἀκούμπητε, μικρούλια μου, τὸ μελαγχρινὸ σου κεφαλάκι στὰ γόνατά μου, καὶ κλείσε τὰ ματάκια σου. Ξεκούρασε τὸ μικρὸ σου μυαλουδάκι στὴν ἡρεμία αὐτῆς τῆς ὥρας... Μὴ λυπάσαι πὺν ἔφυγε ὁ ἥλιος... ὁ χρυσὸς αὐτὸς ἀρχοντας τοῦρανοῦ. Θὰ ξαναπροβάλλει αὐτὸν τὸ πρῶτ καὶ θὰ στείλῃ μὴν ἀχτίδα του νὰ σοῦ φιλήσῃ τὰ κλειστά ματάκια σου καὶ νὰ σὲ ἐκπνέσῃ. Καὶ σὺ θὰ τρέξῃς στὰ λουλουδία καὶ σὲ πεταλούδες καὶ θὰ χτίσεις λουλουδιῶνους κύκλους.

Κοίτα τώρα αὐτὰ τὰ καντηλάκια πὺν ἀνάβουν στὸν οὐρανό. Κι' αὐτὸ τὸ ἀσημένιο μπαλόνι... ἔξορες τί εἶναι;...

Τὰ γλυκὰ ματάκια ἔκλεισαν, τὸ ῥόδινο στοματάκι μισάνοιχτο ἀλαφροαναίνει... Μιὰ ἀργυρὴ ἀχτίνα τοῦ φεγγαριοῦ παίζει στὸ μελαγχρινὸ κεφαλάκι. Ἡ μικρούλια κοιμάται...

Εἶσα

ΩΡΕΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

Ἡ μοναξιά ἀφαιρῶς εἶναι τὸ τρομερότερο πῶγμα, καὶ κυρίως στὴν ἐξοχή. Εἶναι ἡ δεύτερη μέρα πὺν μόνον ἀπὲς μόνον. Ἀπὸ χθὲς εἶχα τρομερὸ πρῆξιμο στὸ λαιμό, πόνο, νὰ μὴν μπορῶ νὰ καταπῶ κτλ. Μὲ τίς κομπρέσες, τίς γαργάρες καὶ πολλὰ ἄλλα γυατρικά, ἀποφάσισε, ἀφοῦ πέρασε ἡ μιὰ μέρα, ὁ κ. λαιμὸς μου νὰ πάψῃ πὺν νὰ πονῇ καὶ λίγο-λίγο νὰ ξεπρίσκειται.

Ὅλοι πῆγαν περίπατο. Τὸ σούρουπο τώρα ἀρχίζει νὰ ρίχνῃ τὸ πέπλο του. Ἡ ὥραία φύση τοῦ Τατοῦδ' ἀρχίζει νὰ σκοτεινιάζῃ. Ἀκούω πατήματα. Σηκώνομαι ἀπ' τὴ chais-longue καὶ τρέχω στὸ παράθυρο. Νομίζω πὺς ἔρχονται. Ἀλλὰ τίποτα δὲν εἶναι. Ἀχ! Θεέ μου, πὺς ἄρχοῦν. Τὸ θέαμα εἶναι θαυμάσιο. Στὴν Ἑκκλησίαν, στὸ Διόνυσο, στὸ Καστρί,

στὴν Κηφισιά, μὲλεις ἀρχίζον ν' ἀνάβουν τὰ φῶτα. Γυρίζω πάλι καὶ ἐξαπλώνομαι. Ξεφυλλίζω ἕνα τόμο ξαναδιαβασμένης «Διάπλασης». Περῶν νὰ γράψω σὲ μιὰ φιλί μου. Σὲ δυὸ λεπτά τελειώσε τὸ γράμμα. Τί γρήγορα πὺν γίνονται ὅλα. Μόνον οἱ ὥρες ἀργοῦν νὰ περάσουν. Σηκώνομαι, διορθῶν τὰ χιλιοδιορθωμένα μπιμπελὸ τῆς ἐταξέρας μου, κοιτῶ στὸ παράθυρο, μὰ τίποτα δὲν ἀκούγεται. Μόνον τὸ ἀεράκι ἔξω χαϊδεύει τὰ πεύκα.

Κοιτῶ στὴ βιβλιοθήκη μου νὰ βρῶ κανένα βιβλίο ἀδιάβαστο, μὰ τίποτε. Τέλος ἀποφασίζω νὰ πάρω τὸ χιλιοδιαβασμένο ὁραϊκό βιβλίο τοῦ κ. Ξενοπούλου «Ἡ ἀδελφούλα μου». Τελειῶν τὴν πρώτη σελίδα. Τώρα γυρίζω τὴν δεύτερη. Ἀκούω τραγούδια, φωνές, τρέχω στὸ παράθυρο: Ἐπιτέλους ἔρχονται. Βγάδω τὸ κουτὶ μὲ τὰ παιγνίδια κ' ἐτοιμάζω γιὰ παιγνίδι τὸ τραπέζι. Τοὺς ἀνοίγω. Σὲ δυὸ λεπτὸ δὲν ἀκούγεται τίποτε ἄλλο στὴν κάμαρα μου παρὰ γέλια καὶ φωνές. Ἡ μοναξιά πέταξε κ' ἦρθε στὴ θέση τῆς ἡ χαρὰ. Μακάρι ποτὲ νὰ μὴν ξαναφύγῃ...

Φαίδρα

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

25 ΕΚΑΤΟΣΤΟΜΕΤΡΑ ΦΑΡΔΟΣ!

Μιὰ φορὰ, ἕνας Μασσαλιώτης εἶχε πάει στὸ Παρίσι. Ἐνας φίλος του τὸν κάλεσε σὲ γεῖμα: — Σὲ παρακαλῶ, τοῦ λέει τὴν παραμονή, ξέρω πὺς ἔσῃς οἱ Μασσαλιῶτες τὸ παρακάνετε σὲς ὑπερβολές. Πρόδεξε λοιπὸν στὸ γεῖμα, νὰ μὴν φουρνίσεις τίποτα ἀρλοῦμπες γιὰ τὴν ὀρεῖλη, καὶ δὲν ἀνακατανοῦμαι. Αὐτὸς ὑπόσχεται νὰ μὴν πῇ καμμὴ ψευτιά, ἀλλὰ τὴν ἄλλη μέρα στὸ γεῖμα, σὲ μιὰ στιγμή πὺν συζητοῦν τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ τῶν σπιτιῶν, κ' ἕνας ὑπερηφανεύεται γιὰ τίς μεγάλες διαστάσεις τοῦ διαμερίσματός του — Ἐγώ, πετιέται ὁ Μασσαλιώτης, κρατῶ στὴ Μασσαλία ἕνα διαμέρισμα πελώριο. Ἀφοῦ, φανταστήτε, μόνον τὸ σαλόνι μου ἔχει 18 μέτρα μᾶκρος, ἐπὶ...

Μιὰ ματιά τοῦ ἀιερτρώωνος του τὸν κάνει νὰ τὰ χάσῃ λίγο. Ἐνθυμούμενος τὴν ὑπόσχεσή του, καὶ θέλοντας νὰ ἐπανορθώσῃ, συνεχίζει: — Ἐχει λοιπὸν τὸ σαλόνι μου 18 μέτρα μᾶκρος ἐπὶ 25 ἐκατοστόμετρα φάρδος!!!

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Σαρδανάπαλος

Ο ΠΙΑΤΡΟΣ ΚΙ' Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Δυὸ αὐτοκινητήγα, ἕνας γιὰ τὸν κ' ἕνας δικηγόρος, ἐπειδὴ εἶχαν χάσει τὸ δρόμο τους στὴν ἐξοχή, στάθηκαν μπρὸς σὲ μιὰ ἀγοράκι γιὰ νὰ ζητήσουν πληροφορίες ἀπ' τὸν οἰκοδεσπότη. Αὐτὸς τότε τοὺς ἐπρότεινε νὰ μπουκνὸν στὸ σπίτι του γιὰ νὰ πάρουν κανένα ἀναψυκτικὸ — πρᾶγμα πὺν ἐκεῖνοι τὸ δέχτηκαν

μὲ μεγάλη προθυμία γιὰ τὴν διψῶσαν ποτῆ. Ἐτοῖ ἀνοῖξαν κουβέντα μεταξύ τους.

Ὁ γιὰ τὸν ἀγαποῦσε τίς εὐθυμίες ἱστορίες, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ τὸ μνηστήρε ἀμέσως κ' ὁ δικηγόρος. Ἀλλὰ ὅλες οἱ ἱστορίες ἦταν εἰς βόρος ἀγορῶν καὶ μικροκτηματιῶν. Φυσικὰ ὁ κτηματίας ἐθίχθη, καὶ στὸ τέλος, γιὰ νὰ τοὺς ἀνταποδώσῃ τὰ ἴσα, ἀρχισε νὰ διηγῆται: «Μιὰ φορὰ, ἕνας ἔξοχος γιὰ τὸν ἔκανε ἐγγεγραφή σὲ καποῖον ἀρρωστο. Μὰ, κατὰ τὴν διάκριση τῆς ἐγγειοφωρίας, ἔχασε τὴν ψυχραιμία του, καὶ ἀντὶ νὰ βγάλῃ ἕνα βλαμμένο ὄργανο, ἐβγάλε τὴ συνείδηση τοῦ ἀρρωστοῦ.»

Στὸ σημεῖο αὐτὸ, ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ἀγορικῆς σταμάτησε τὴν ἱστορία του. Ἀλλὰ ὁ δικηγόρος τὸν ρώτησε:

— Καὶ ἔπειτα... Τί ἔγινε;

Ὁ ἀρρωστος ἔγινε καλά; — Ναι, ἀπάντησε ὁ κτηματίας, μὰ ἐπειδὴ δὲν εἶχε πῶς συνείδηση καὶ δὲν ἔπαι κανὸς γιὰ τίποτε, ἔγινε... δικηγόρος!

Γεώργιος Ἀβέρωφ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Δάσκαλος: — Ποιός, Γιαννάκη, σοῦ ἔφτιασε τὴν ἔκθεσή σου; Γιαννάκης: — Ὁ μπαμπάς μου. Δάσκαλος: — Τί, δλόκληρη; Γιαννάκης: — Ὁχι, τὸν ἐβόηθησα καὶ γώ.

Αυσόχαρτο

Ὁ Κουφιοκεφαλῆς: Σήμερα ἔκαμα μιὰ φάρσα στὸ σταθμάρχη!

Τί:

— Τοῦ ζήτησα εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς καὶ, χὰ, χὰ, χὰ! ἔγω δὲ θὰ ξαναγυρίσω!...

Μυστηριώδης Προσωπιδοφόρος

Μίμης: Μπαμπά, ἀλήθεια ὁ Θεὸς μᾶς ἔκανε ἀπὸ λάσπη; — Ναι, παιδί μου. — Μὰ τότε γιὰ τί ἄμα βρεχόμαστε δὲ λυώνουμε;

Ἰομήνη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ 246^{ου} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντες τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1929 πρὸς εὔρεσιν τῶν λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου, καὶ Νοεμβρίου 1929 δημοσιευθεῶν 200 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ πρῶτος τὰς εὐρεθείσας ὁρθὰς λύσεις, ὁ δεύτερος τὰ ἑσθῆμα λύσεων καὶ ὁ τρίτος τὰ ἑσθῆμα ἑπιμονῆς, συμψηφισμὸν μὲ τὸν ὅσον τῶν Συνδρομητῶν τοῦ 1927, Κεφ. Ε', § 35.

Οἱ Ἰσοτίμοι ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰκόνα τῶν ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισί, καὶ νὰ χορηγῶν ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον, (διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο,) ἕνα ὁλονόμιον θέλουν τὸν «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1929 (Β' Περι-

δος) μὲ ἔκπτωση δέκα (10) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσουν ὅμιον Τόμον μὲ ἔκπτωση πέντε (5) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκπτωση τριῶν (3) δρ. (Ἰδε καὶ ὁ ὁδηγὸν Συνδρομητῶν τοῦ 1927, Κεφ. Σ' § 6 καὶ 7).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (16 ἐτῶν καὶ ἄνω)
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μιμόζα, 185, 19, 7.

Ἰσοτίμοι: Λατάνια, 183, 19, 7.
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μιράντα, 168, 17, 7. Μικρομέγαλη, 168, 17, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀνύτη, 158, 16, 7. Α. Γκέκος, 149, 15, 7. Καίτη Σανίτα, 142, 15, 7.

Ἰσοτίμοι: Ἀρχοντοπούλα, 158, 16, 7. Μάγισσα, 158, 16, 7.
ΕΠΑΙΝΟΣ: Δούλη Δωδεκανήσος, 137, 14, 7. Λυγαριά, 107, 11, 7. Καστανὴ Νεράϊδα, 122, 13, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Σμυρνοτάκι, 90, 9, 6. Ξεφτέρη τῆς Ἡλείου, 29, 3, 2. Λάουρα Λαπλάνη, 10, 1, 1. Νηπολέων, 50, 5, 3. Περιπλοκάς, 31, 4, 2. Πούλια, 5, 1, 1. Δὸν Ζουάν, 51, 6, 5. Γελαστή Μιχρούλα, 8, 1, 1. Νεοπτόλεμος, 29, 3, 2. Πεταχτὸ Ναυτάκι, 31, 4, 2.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12 - 15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Τζίνα, 158, 16, 7.

Ἰσοτίμοι: Μιτσουκό, 170, 17, 7. Πορφυρί, 162, 17, 7. Νεραΐδα τοῦ Γαλιῶ, 160, 16, 7. Πάνθηα Ἀβραάτου, 155, 19, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Λιάνα, 159, 16, 6. Ἀγνούλα, 158, 16, 7.
Ἰσοτίμοι: Λυδοχάρτο, 147, 15, 6. Βέγας, 153, 16, 7. Ἀνεμόνη τοῦ Βουνοῦ, 146, 15, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Γενναῖος Ψαριανός, 138, 14, 7. Χ. Σπυροπούλου, 133, 14, 7. Νίτσα Χρ. Τορνάρη, 137, 14, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ρωά, 105, 11, 5. Γεώργιος Ἀβέρωφ, 98, 10, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Τσάμπερλεν, 49, 5, 6. Χαλιμά, 28, 3, 2. Φασουστίνια, 54, 6, 5. Χρυσόθεμις, 5, 1, 1. Ἀστὴρ τοῦ Πόντου, 33, 4, 2. Ἀθανάσιος Διάκος, 61, 7, 4. Μονάκριβη, 73, 8, 4. Ρωμαῖος Πρίγκιψ, 59, 6, 6. Πούπουλο, 4, 1, 1. Μήδεια, 50, 5, 2. Πηλιορείτικο Κεράσι, 51, 6, 2. Πόνος Λάκρυ, 8, 1, 1. Χαρίκλεια Παπαυσταθίου, 35, 4, 2. Ρασπουτίν, 30, 3, 3.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἑλληνόπουλο, 181, 19, 7.

Ἰσοτίμοι: Πιστοίκοις, 129, 13, 7. Ἀγγελουδί, 157, 16, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μέγας Ἀλέξανδρος, 100, 10, 5.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πολωνέζα, 91, 10, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Θαλασσοπούλη, 54, 6, 4. Ἡρακλῆς, 49, 5, 3. Χαραγγὴ τῆς Λέσβου, 21, 3, 1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Τὸ πρῶτιστον καθήκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρὸς ἀνάνεωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐρυπιδίου, τὴν 5 Νοεμβρίου 1930
ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ πρόσθετο τέλος πὺν πρέτει νὰ τὸ πληρώσω ἐγώ. Νὰ συγρίετε ὅτι μοῦ στέλνετε μὲ τὸ ταχυδρομεῖο, καὶ νὰ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστῶ.

ΤΟ ΣΗΜΑ

Ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, στὸ τέλος ἐνός ὥραίου γράμματός της, μὲ ρωτᾷ: «Τὸ Σῆμα ποῦ παρήγγειλα, δὲν τὸ ἔλαβα ἀκόμα. Γιατί;». Ἀντὶ τοῦ φαίνεται περίεργο. Καὶ φαντάζομαι πὺς ἀφοῦ τὴν Ἀφροδίτη τῆς Μήλου μοῦ γράφει ἔτσι, κ' ἄλλοι, ἀπ' αὐτοῦς πὺν προσηλῶσαν τὸ Σῆμα, θαμποροῦν πὺς δὲν τὸ ἔλαβαν ἀκόμα... Μὰ τί σὰς εἶχα πει, παιδί μου; Τὸ Σῆμα δὲν ἔγινε ἀκόμα, τώρα θὰ γίνῃ. Κι' ἀκριβῶς γιὰ νὰ γίνῃ, εἶχα παρακαλέσει ὅσους εἶχαν σκοπὸ νὰ τὸ πάρουν, νὰ τὸ παραγγείλουν, καὶ νὰ προσηλῶσουν, καὶ νὰ μαζεψθῇ ἔτσι: ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ κεφάλαιο πὺν χρειαζόταν. Αὐτοὶ λοιπὸν πὺν προσηλῶσαν, θὰ τὸ λάβουν ἄμα γίνῃ. Τέτοια συμφωνία κάναμε. Κι' ἡ θάρρους νὰ τὸ πάρουν ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου, — γιὰ τὸ θὰ ἀναγγέλλω ὅταν θὰ εἶναι ἔτοιμο — ἡ θὰ τοὺς τὸ στείλω ταχυδρομικῶς. Στὸ μεταξύ καὶ στὸ ἐρχόμενο ἐλπίζω — θὰ δημοσιεύω τὸ σῆμα τοῦ Σήματος, ὅπως τὸ ζωγράφει ἡ Δορεαδὴ πὺν θὰ τὸ ἐκτελέσῃ.

Ἡ λύση τῆς Μαγικῆς Εἰκόνας τοῦ 47ου φυλλαθίου δὲν εἶναι πολὺ ἐπικολη. Γι' αὐτὸ τὴν δημοσιεύω ἔδω ὅπως τὴν ἔγραψε ὁ Πίμης. Στὴ μεγάλη πέτρα κρύβεται ἀνάποδα ἕνας σκύλος: στὴν πέτρα τοῦ τρίτου ἐπιπέδου — τὸ ἴδιο — μιὰ μαϊμού: στὰ κλαδιά τοῦ δένδρου μιὰ ἀρκούδα, ἕνας χοῖρος κ' ἕνα κουνέλι: ὅσο γιὰ τοὺς ἀριθμούς καὶ τὰ γράμματα, ἀν μ' ἕνα μολύβι ἐνωθῶν κατὰ σειρὰ 1—45, 1—23 καὶ Α—Q, θὰ σχηματισθῶν ἕνας ἐλέφας, μιὰ χίνα κ' ἕνας παπαγάλος.

Κάνει μιὰ παρεξήγηση, Ρόδη Ὀδρανῆ: Δὲν εἶναι κορίτσι ἡ Περιπλοκάς, ἀλλ' ἀγόρι. Ἐπομένως δὲν ἐπρόδωκε τὸ φῶτο της ὅταν εἶπε ὅτι «τὰ διανοητικὰ χαρίσματα εἶναι πὺν χρήσιμα στάγδρα». Κι' ἐννοῦσε βέβαια ὅτι τάγδρα προπάντων πρέπει νὰ καταγινοῦνται στὰ γράμματα, σὲς ἐπιστῆμες, στὰ πνευματικὰ ἐν γένει, γιὰ τὸ ἄλλος εἶναι στὴν κοινωνία ὁ προορισμὸς τῶν κοριτσιῶν. Σ' αὐτὸ ὅμως κ' ἐγὼ δὲν συμφωνῶ ἐντελῶς. Γιατί κ' ἡ γυναῖκα εἶναι ἀνθρωπος, μὲ τὰ ἴδια δικαιώματα σὲς πνευματικὰ ἀπολαύσεις πὺν ἔχει κ' ὁ ἀν-

τρας. Ἐπειτα, στὴν ἐποχὴ μας, τείνει νὰ ταυτισθῇ ὁ κοινωνικὸς προορισμὸς τῶν δύο φύλων. Ἡ γυναῖκα δὲν εἶναι πῶς μόνον μητέρα καὶ νοικοκυρὰ, ἀφοῦ γίνεται καὶ... βουλευτὴς!

Ἀφοῦ πῆρες ἀπάντησιν, Ὀδρανῆ, τὸ ἔξο, σ' ἔκλεινε τὸ γράμμα, θὰ πῇ ὅτι ἔλαβα καὶ τὸ διήγημα, ἀλλὰ δὲν ἦρθε ἀκόμα ἡ σειρά μου. Ἀν ἔμαθες, δυὸ χρόνια τώρα πὺν μὲ διαβάσεις. «νὰ εἶσαι ὑπομονητικὸς, νὰ μὴ θυμῶνῃς, νὰ μὴ παραπονιῶσαι καὶ νὰ κοιτάξῃς τὴ δουλειά σου χωρὶς νὰ σὲ νοιάξῃ τί κάνουν οἱ ἄλλοι», πραγματοποιήσεις τῶν τῶν μὲ μὲγάλῃ ἡθικὴν βελτίωσιν, γιὰ τὴν ὁποία καὶ σὺ πρέπει νὰ περηφανεύσαι κ' ἐγώ...

Κατὰ τὴν φιλοσοφία, Δέλια. Εἶναι, πραγματικῶς, φιλοσοφίαι πὺν μετρεῖται τὰ πράγματα, μὰ εἶναι κ' ἄλλες πὺν τὰ πάλαι ποτεῶν. Καὶ βλέπω μὲ χαρὰ πὺς ἀπ' αὐτὲς εἶναι κ' ἡ δική σου. Γιατί κ' ἐγὼ φιλοσοφῶ μὲ τὸν τρόπο σου... Ἡ ἀρρωστία σου, ἡ ὑποκρίσις εὐτυχῶς, σ' ἔκαμε νὰ ἴδῃς τὸ Παρίσι — λίγο κ' αὐτὸ — καὶ νὰ γνωρίσεις ἐκεῖ μιὰ ἀπὸ τίς καλύτερες Διαπλάσεις, τὴν Κυρία Κυραλίνα. Σοῦ εἶπε ὅμως πὺς ἔχει νὰ μοῦ γράψῃ καίρη; Γιατί ἄρχα; Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι καμμὴ δυσχερῆσαι. Σοῦ ἔστειλα τοὺς «Μυστικούς Ἀρραβῶνες» καὶ πιστεύω νὰ σὰρῶσουν. Εἶναι ἀπὸ τὰ βιβλία τοῦ κ. Ξενοπούλου πὺν μποροῦν νὰ τὰ διαβάσῃς καὶ κορίτσια.

Τὸ Τριανταφυλλένιο Λάκρυ, ὁ νέος μου φίλος, προαίθετα εἶπε ὅτι θὰ τοῦ εἶμαι τὸ ἴδιο ἀχώριστος ἡ ἀγαπημένης συντροφῆς κ' ἀφοῦ περῶν τὰ ὅρια τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας. Νὰ ἐν' ἀπὸ τὰ σπᾶνια σήμερ' ἀγόρια πὺν δὲν τὰ κυριεύει ἐξολοκλήρου ὁ ἀθλητισμὸς. Καὶ τί ὥρατο γράμμα πὺν μοῦ γράφει! Ὅτι εἶδε βέβαια ὅτι αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο τοῦ διαλέξα.

Σὲ δικαιολογῶ, Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά, γιὰ τὴν εἶπω τὴ δουλειά εἶχαν αὐτὸν τὸν καιρὸ, μὲ τὸ ἀνοῖγμα τῶν σχολείων, ὅσοι ἐργάζονται σὲ βιβλιοπωλεῖο. Σ' εὐχαριστῶ πὺν μοῦ ἔγραψες μολὶς εὐκαίρως. Τὸ περιοδικὸ πὺν δὲν δὲν τὸ εἶδα. Εἶναι τάχα γιὰ παιδιὰ; Οἱ λύσεις δακτύς. Γιὰ τὸ Σῆμα γράφω παραπάνω.

Βέβαια, Ἰομήνη, θὰ τὸ κρίνω μ' ἐπισκεψα ἀφοῦ εἶναι τὸ πρῶτο σου, ἀλλὰ περισσότερα θὰ σοῦ πᾶ ἄμα ἔλθῃ ἡ σειρά σου νὰ τὸ διαβάσω. Τέτοια περιοδικὰ ἐφευρῶνουν ἔδω κάθε μέρα. Τὸ καθεὶνα ρεκαλάρεται ὅτι εἶναι «τὸ καλύτερο γιὰ παιδιὰ», ἀλλὰ ὁ κόσμος ἔχει, τόσα χρόνια τώρα, πὺν εἶναι τὸ καλύτερο πραγματικῶς. Γι' αὐτὸ ἄλλα πᾶν ἀμέσως — πὺν νὰ βᾶς στάξουν χωρὶς ἀναγνώστες! — κ' ἄλλα φυτοζωοῦν μὲ τοὺς λίγους πὺν κατορθῶνουν νὰ στρατολογήσῃν. Ἦταν περὶ τὸ μὲ πῆς ὅτι ἐγὼ θὰ μοῦ μείνῃς πιστὴ μ' ὅλες αὐτὲς τίς ρακλάμες πὺν σοῦ στέλνουν... Τὸ νέο μου ἔτος, καθὼς ἔχεις, ἀρχίζει ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου. Ὅσοι πησιάζει ὁ καιρὸς «πὺν θὰ κάμῃς κ' ἄλλα παιδιὰ εὐτυχισμένα ὅπως εἶσαι σὺ»...

Πολὺ χάρηκα, Ναδία, γιὰ τοὺς ἀρραβῶνες τοῦ ἀδελφοῦ σου, τοῦ παλιῦ μου Λαρισσαϊκοῦ Ἀγκαθῆ. Ὅσοι Διαπλάσεις κ' ἡ νύφη; τί καλά! Νὰ ζήσουν τὰ παιδιὰ μου. Φαντάζομαι τὴ συγκίνησή σου τὴν πατριωτικὴν ὑπακοήν τῃς πατρίδας τοῦ μνηστείου τοῦ Κούμα, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους, καὶ σὲς ἄλλες γιορτὲς τῆς Ἐκκτονταετηρίδας στὴν πατρίδα σου. Ἐλπίζω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς γρήγορα. Τετράδια Μ. Μυστικῶν σοῦ ἔστειλα.

Πραγματικῶς, Μαντῶφ, κ' ἐγὼ μόνον στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ παντοῦ σκεδῶν, οἱ γυναῖκες εἶναι περισσότερες ἀπὸ τοὺς ἄνδρες. Ἐνας λόγος κ' αὐτὸ πὺν ἔχω περισσότερες Διαπλάσεις παρὰ Διαπλάσεις — πῶς λές, ὅταν σ'

βοϊκό 'Ακρογιάλι, Γλυκοχάραγμα, 'Ιάς, 'Αυδόχαρτο, Μαρίκα Χατζηνιώσηφ, 'Ασθή, 'Ξενοιαστος 'Απάχης, 'Ανθισμένη Τριανταφυλλία, Στάω Σ. Τζανταίου και 'Ανθισμένη 'Αμυγδαλιά.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

'Απορρίπτονται: «Τά θαύματα της Ρεκλάμας» του Μυστηριώδους Προσωπιδόφρου. «Ο φίλος μου δεν έμαθε ακόμη ότι δεν αναζητούσε από βιβλία, αλλά δημοσιεύω στη Σελίδα πρωτότυπα καμμάτια των φίλων μου; Κρίμα στον κόπο που έκαμε να το γράψω. — «Στήν έξοχή» της Δροσολουσής 'Ανδρου. Μονότονο ύφος, σαν μαθητικό θέμα και νοήματα πολύ κοινά. Για την ηλικία της όμως, το γράψιμο είναι ικανοποιητικό. — «'Εκδρομή στα βουνά» της Χαράς του Σπυτιού. Δεν το λείπει κάποια ζωηρότητα, αλλά το γράψιμο πρέπει να γίνει πιο δόκιμο ακόμη, πιο λογοτεχνικό. — «Έχει και πολλές έννοιες έντελώς κοινές και περιττές. — «Λοδοτρος» του Στεφάνου Δόξης. Γράψιμο εξασκημένο, αλλά χωρίς αληθινό αίσθημα και συγκίνηση. — «Τρικυμία» του 'Ερίππου Ταχυδρόμου. «Ατακτο μέτρο κ' ή έκφραση αφορμαρίστη ακόμη. — «Νύχτα» του Ρογήρου. Δεν έχει παρά μόνο ένα ρυθμό. Τα νοήματά του είναι κοινά και οι εικόνες του αφύσικες. 'Ιδίως ο τελευταίος στίχος δεν έχει κανένα νόημα. — «Στη Σελίδα» της Αύγης Ρόδου. Δέ λείπει τίποτα αξιοσημείωτο. Για την τέχνη της Α. Ρ. είναι άποτυχη. — «Σ' ένα μυρωμένο περιβόλι» του 'Αντίγανου. 'Ακουσία μίμηση του σχετικού κομμάτιου της Διδνας. Δεν έχει πρωτοτυπία παρά μόνο στην τελευταία φράση του. — «Στό μάθημα» του 'Αξένοιαστου. Γνωστό άστειο που έχει δημοσιευθεί και ως παιδικό Πνεύμα. — «Πώς την λένε» του Μαγεμένου Βασιλόπουλου. 'Ασχημάτως και άλλωςτε χωρίς ενδιαφέρον για τη Σελίδα μας. — «Μιά μικρή βοήθεια» του Βάσιγκτον. 'Η ιστορία ίσως να έχει κάποιο ενδιαφέρον, αλλά το ύφος κ' ή γλώσσα σχολαστικά και αφύσικα. 'Ας επιχειρήσει να γράψει στη δημοτική. — «Τι θα πη άνοηστία» της 'Ασπρης 'Αραπνίτσας. Κι' αυτό το άστειο θαρρώ πως είναι γνωστό. Το γράψιμο όμως ζωηρό και άφελές, θαπρεπε να καλλιεργηθεί και σ' άλλα θέματα. — «Διακοπές» του 'Υπερφυσικού Μπεμπέ. 'Ατεχνο, στομφώδες και με άτακτο μέτρο. Το θέμα ήθελε εκφράσεις μετριώτερες και γράψιμο ήσυχότερο. — Θα εξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν εγκρίνεται, ούτε αναμένεται, αν δεν συνοδεύεται από το δικαίωμα, δηλ. 10. — Τα εγκρινόμενα ή αναρνούμενα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1930. Όσα συνοδεύονται από Α, ανήκουν σε άγνοια και δσα από Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Νέλλη, κ. Λουλουδί της Χαράς, κ. (ΝΣ). 'Ανανεώσις Ψευδώνυμων: Υιός του Αιθέρος, ά.

'Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: Χόρ-χόρ 'Αγάν (έλα-βες έξη γράμματά σε μιά μέρα; μπράβο, ούς υπογράφω!... τετράδια σου έστειλα.) Μαγνίτικην Άύραν (ώ, βέβαια που αυτά τα παιδιά δεν είναι καλά... χαίρω που σου άρρέσει τόσο το «Μέσα στην Άβυσσο» σου έστειλα 9 τετράδια, αλλά μέ πολύ έξωθωρο μελάνι μου γράφεις, παιζι μου!) Σαυνοφόρου-οκάν (πολύ λυπήθηκα για δλ' αυτά: Ένα μόνος καλός είχαν βέβαια: ότι σου έμαθαν τον κόσμο κι' άλλη φορά θα φυλάγσαι! τώρα μιλά! έχω υπ' όψιν μου και το άλλο γράμμα σου: δλ' δεν θα καταργηθεί και το Δημοφύτισμα για το καλύτερο ψευδώνυμο.) Ζωήν Παγκάλο (συμμορφώθηκα: άσπάζομαι ταδέλφια κι' ελπίζω να χρίσουν κι' αυτά να μου γράφουν: δεν υπάρχει, πές τους, κανέναν λόγος να διατάζουν, αφού μάγαπούν...) 'Αυδόχαρτο (τά έλαβα όλα και πολλά θα τα χρησιμοποιήσω: εύχαριστώ έστειλα.) 'Ιππότην Δεγκριέ (χαίρω πολύ, γράψε μου' άποδείξή έστειλα.) Υιόν του Αιθέρος (διδέδωκα τις εύχαριστίες σου.) Διαμάντι της Μαρμας (δεν πεύαζεις) γράψε μου τώρα. 'Αθηνά 'Αθηνά Βασιλειάδου (ναί, αλλά ψευδώνυμο παίρνουν μόνο οι συνδρομητάι και ταδέλφια των με πληρωμή 10 δραχμές.) 'Αθηνά (εύχαριστώ πολύ! αλλά όταν θα έγγραφον, πρέπει να μου γράφουν ότι είναι ξεσπάθωμα σου, γιατί μπορεί να το ξεχάσω.) Ναυσοπάιδο, 'Ιδανισμόν, Ναπολεόνην, 'Αργοναυτήν κτλ. κτλ. 'Αδύην 'Ιωαννίδου, Γαβριάν, Πεταχτούλαν, Φανούλαν Χρυσόχοϊδου (έστειλα.)

Είς όσα άπιστολάς έλαβα μετά την 4 Νοεμβρίου, θαπαντήσω πτε έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 251ου Διαγωνισμού. Γού φυλλαδίου τούτου αι λύσεις είναι δεϊταί μέχρι 8 'Ιανουαρίου.

696. Δεξιόγραφος
"Όρος για να σχηματίσης
Πράσινο, όμορφο, άρχει
Σ' ένα γράμμα να κολλήσης
Κάποια πόλη γαλλική.
Τραπουλόχαρτο

697. Συλλαβογράφος
Δυό νότες βάζεις πρώτα
Και λέξη γαλλική
Που τη γωρίζουν όλοι.
Και γίνεται μία πόλη —
"Αν δεν πιστεύης, ρώτα —
"Αλλά... ιταλική. Γκ'ύνης

698. Μεταγραμματισμός
Της αύλης το διποδο
Τό κεφάλι αλλάζει
Και πώς γεγεννηθήκε
Φέτο μ'ας φωνάζει. Ναυτάκι

699. 'Αναγραμματισμός
Δείγμα φίλιας... άνορθόγραφο
Λιγάκι... τάναγραμμάτιζεις
Και γίνεται ένα πράγμα όμορφο
Που εύχαρίστως το μυρίζεις. Μικρά 'Αλατίς

700. Μαγική Εικόνα άνευ εικόνας
— Τώρα, φίλε μου, θα πάγω
Τό γλυκό αυτό να φάγω,

Λέει ό Τάκης προς τόν Πάνο.
Τότε ό Πάνος τόν ρωτά:
— Τι γλυκό; — Και του άπαντά:
Μά σ' το είπα παραπάνω!

Μοκοκό

701. Τρίαινα
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Τσάμπερλιν

702-706. Μαγικόν Γράμμα
Τη προσθήκη δύο συναπτών
συμφώνων, πάντοτε των αυτών,
εις εκάστην των κάτωθι λέξεων
να σχηματισθουν άνευ αναγραφής
ματισμούάλλαι τόσαι λέξεις:
΄σμα, εις, ώθω, αϊών, οίος.
Καραμπανάς

707. Φωνηεντόλιπον εκ Ποικίλης 'Ακροστιχίδος

Τό πρώτον γράμμα της πρώτης των κάτωθι ζητούμενων λέξεων, το δεύτερον της δευτέρας, το τρίτον της τρίτης και το τέταρτον της τετάρτης αποτελούν φωνηεντόλιπον γνωμικόν του τύπου:

1, Μέγας στρατηγός 'Αθηναίος.
2, Ζών φορηγόν. 3, "Όως, βασιλεύς της 'Αττικής. 4, Μυθολογικόν ζών τρικέφαλον.
Καπετάν Μουσάκας

708. 'Ελλιποσύμφωνον
ηα - ο - ου - ευ - αιε
Νεράϊδα της Σκοτεινιάς

709. Γρίφος

ας τι ι
ας ας τι τι ι ι
ουδ κόπον φ
ας ας τι τι ι ι
ας τι ι
Κατίνα Η. Κεχαγιά

Διά τούς Γαλλομαθείς

710. Devinette
Je suis tout rouge,
Mon cœur est de bois,
Ma queue est verte,
Mon sang doux et froid.
Ρωμαίος Πρίγκιψ

711. Sans Voyelles
l - n - ft - l - fr -
Μύρον της "Ανδρου

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οι συνδρομηταί μου, όταν
λήγη ή συνδρομή των, να
την ανανεώνουν άμέσως,
χωρίς να με υποβάλλουν εις
τόν κόπον και το έξοδο να
το υπενθυμίζω στόν καθέ-
να ιδιαίτέρως. 'Η εγκαιρη
άνανέωση της συνδρομής
είναι το πρώτιστον χρέος
του καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Λ' - 839
Φασουλή Φιλόσοφ, Πώς θέλεις να
ξέρω ποιός είσαι, αφού δέν σε γνωρί-
σα ποτέ; Δίς ΓΚΑΟΥΚ

Λ' - 840
Έρεϊα του 'Ιδεώδους, Κυρά της Φά-
λασσας, Νεράϊδα του Γιάλου, άστυ-
κριτη εύτυχία θα σκορπούσε στο είναι
μου ή άλληλογραφία Σας. Να έλλπω:
Σύσταση: Κυρίαν Φλούλη, Μείντάν 9,
'Αθήναι. 'Εντελβαίς

Λ' - 841
Άλληλογραφώ με όλα τα Διαπλάσους-
ες άνω των 15 έτών. Γράφατε: Άνδρα
'Αρτέμιδα Πολίτου, Καρνεάδου 8-Α, 'Α-
θήνας, διά: Σουλφίδα

Λ' - 842
Αναλλασσω κάρτες με όλους και όλες.
Ας είς: 'Αναστ. Βενδούρης, Κυπα-
ρισία.

Λ' - 843
Διεύθυνσις μου έλαξε: Κρίτωνα Πανα-
γούπουλου, Κορινθίων 20, 'Αθήναι.
ΚΑΘΑ, όχι μόνο ΚΑΘΙΟΥ άποστέλου,
μα και κάποιον ΑΠΟΙΣΤΑΟΥ ιδέα ήταν.
Παραμένει να όχι ξεχασμένα...
(Καθυοτερήσας) Κάποιος

Λ' - 844
Don-Zuan x x x
D
aporia psaltou vix
Liana

Λ' - 845
Κυρά Φρεσύνη, 'Ερηφ Δρόσου, Φι-
λοσοφί, 'Αστέρω, Βράϊλα, άνταλ-
λασσουμε τετραδίον; Μαρίαν Τριαντα-
φυλλόπουλου, Νοσοκομίου 11, Πάτρας.
Σαπυένεφουςλα

Λ' - 846
Πανικέ: 'Ην παθετε σαν άγοράμιοι.
'Αρχιζώ, το δέν είναι ή Πέππα (Διά-
πλασις: βούδια) — Μά τι άπ τις διευθύν-
σεις βρίσκετε τα ψευδώνυμα; Κρίμα στόν
κόπο σας. "Ηβη, κουράγιο για το Certifi-
cat αί, Sophie, τί λές και σύ;
'Αρχιζώανιο

Λ' - 847
Σκεπτικιστή, άπαντά στην τριλογία
σου άποφθεγματικώς: (ον) (Fall).
«'Υπάρχουν πτώσεις, που ίσοδυναμούν με
άποθνήσκεις» (Maurice Barres). 2ον (Tax).
'Ασάφες: σε μένα κι' άκατανόητο
στός άλλους: "Αν ή μήτη της Κλεοπά-
τρας... 'Επίτελους, "περισσότερον φώδ"
άδελφ: (Goethe, 3ον) (... Silence).
«'Οστις δέν φυλάσσει τας άκείρας του δι-
εαυτόν, δέν δύναι να συντελέση μεγάλα
έργα» (Carlyle). Ωστε: Silence!!
ΓΟΡΑΙΟΣ ΔΕΙΣΜΟΣ

Λ' - 848
Βατραχοί, υποθέτω ότι έρχετε σπου-
δαίους λόγους για ναθε τόσο ειδι-
κοί στα ζητήματα της τρέλας... 'Ανα-
γνωρίζω λοιπόν την άδυναμία μου και δέν
θέλω ναμηνχθώ στα είσενευστικά σας!
ΓΟΡΑΙΟΣ ΔΕΙΣΜΟΣ

Λ' - 849
ΠΑΝΙΚΟΣ.
«Θάνατος εις τούς έχθρους!»
Αναμπελά - Ζήριφ, 'Ευπυνία =
Α' Γιαννοπούλου, 'Ιππότης Δεγκριέ =
Μόσχου, "Αγνωστός = Μπολωτής, Βά-
σιγκτον = Κοέν, Σκεπτικιστής = Παρ-
μενίδης, Βάτραχος 15 = Κόρρης, Κρη-
τικός Ψυράνος = Κωνσταντίνης, Ή-
ενοιαστος 'Απάχης = 'Αργυρίου, 'Ανθι-
μένην Τριανταφυλλία = Μουσαόπουλος,
Πλανόδιος Τροβαδούρος = Φιζίος,
Χέρ-χέρ 'Αγας = Φυρίος. ('Ετσι τιμω-
ρούμε έμεις).

Λ' - 850
ΑΜΦΙΒΙΑ Δέν σημειώσε ούτε για το
πνεύμα ούτε για την πρωτοτυπία
σας και μην άπορείτε λοιπόν...
ΤΡΟΜΕ (παρωδία όνόματος...) Δέν
άμφισβητούμε την ήμην σας στην «'Ο-
φραδία, γιατί ξέρουμε τί είναι έκείνος
που συνέταξε την άγγελία και ό άλλος που
πιθηκίζει διαρκώς... Όπως όλα έκείνα
που έγγραφε σε αιτήσεις... παχαρεού-
σας και αυτό έργο θα έσ' βγη.
ΑΛΛΑ: «Ναί καλά! 'Ετσι τα λέει!»

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΔΗΛΟΣΙΣ
Μερικοί ίσως παρεξηγήσουν γιατί δέν
θ' άπαντούμε στους εκχυρολεκτικώς χα-
μένους που είχαν το θράσος να τα βάλουν
μαζί μας, και το θεωρήσουν... άδυνα-
μία (!) Μά δέν καταλαβαίνουν ότι άπαν-
τώντας, τούς βγάζουμε από την ΑΦΑ-
ΝΕΙΑ: ΠΑΝΙΚΟΣ